

Debesuota,
šilčiau.
Saulė teka 7:13, leidžiasi 5:58

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Raymarket 1-6100

Over One Million Lithuanian In The United States

VOL. LVI

Price 10c

Alšauskas, K. 7 2 70
7312 S. Washenaw Ave.
CHICAGO, ILL., 60629

Chicago, Ill. — Penktadienis, Spalio-October 24 d., 1969 m.

Kaina 10c

248

ARABAI LEBANE KOVOJA PRIEŠ ARABUS

PRANCŪZIJA IR BRITANIJA KELIA BENDROS ATOMO JĖGOS KLAUSIMĄ

PARYŽIUS. — Iš patikimų šaltinių skelbiama, kad Prancūzija svarsto sudaryti kartu su Britanija bendrą gynybos sistemą, paremtą atominiais ginklais. Vakarų Europoje vis daugiau kalbama apie "Mansfieldo rezoliuciją". Senatorius Mansfieldas, senato demokratų vadas, jau seniai ragina JAV vyriausybę sumažinti Europoje laikomą JAV kariuomenę. Jam pritaria visa eilė įtakingų senatorių. Nato valstybių parlamentarių konferencijoje keli amerikiečiai kongreso nariai įspėjo Europos sąjungininkus, kad Amerika sumažins savo jėgas Europoje, jei patys europiečiai neskirs pakankamai dėmesio savo gynybos reikalams.

Buvęs Prancūzijos prezidentas de Gaulle dėl to ir pasitraukė iš Nato, kad jo pažiūros į Europos gynybą buvo skirtingos nuo kitų narių. Prancūzija seniai tvirtina, kad gynybos strategiją reikia pagrįsti ne didelėmis kariuomenėmis, bet atomo ginklais, aiškiai paskelbiant sovietams, kad jų puolimas bus sutiktas ne su tankais ir šautuvais, bet atominėmis bombomis. Prancūzija nepasidėjo prie atomo galybių sutarties uždrausti bombų platinimą.

Prancūzijos vyriausybė tvirtina, kad negalima pasitikėti amerikiečiais, kad jie gintų Europą. Prancūzija skubiai stato ir stiprina savo atominis ginklus. Dabar ji ieško kelių susitarti su Britanija ir bendrai garantuoti savo jėgomis Europos saugumą. Tokiu atveju Vokietija ir kitos Europos valstybės atsiskaitys pačios gamintais atominiais ginklais. Prancūzai ir britai sutinka, kad nebūtų gerai, jei Vokietija apsiginkluotų atomo bombomis. Nežiūrint nuomonių skirtumų kituose klausimuose, Vokietijos atžvilgiu abi tos valstybės sutinka.

Bendra prancūzų-anglų atominė jėga neprilygtų Amerikos tačiau būtų pakankamai stipri grąsinti visų bijomam atominiam karui. Britų atomo galia pagrįsta nedideliu, bet aktyviai veikiančiu povandeninių laivų su atominėmis Polaris raketomis daliniu. Prancūzija turi gerų bombonešių ir jau toli yra pažengusi atominį raketų statyboje. Abiejų valstybių karinės jėgos galėtų sudaryti sovietams daug nemalonumų.

Egiptas grasina Amerikos žibalui

KAIRAS. — Nežiūrint JAV vyriausybės pareiškimo, kad amerikiečiai kareiviai nesuinais, iš Izraelį padėti šiam kariauti prieš arabus, Egipto informacijos ministerija pareiškė, jog Amerika išstato į pavojų savo žibalo interesus, savo prekybą ir kultūrinius ryšius su arabų valstybėmis, leisdamas savo piliečiams tarnauti Izraelio kariuomenėje.

Valstybės departamentų žiniomis, apie 80 ar 100 amerikiečių-žydų įstojo savanoriais Izraelio kariuomenėn. Amerika iš jų pilietybės dėl to neatėmė ir pareiškė neatimsianti.

Egiptas klausia, kas atsitiks, jei Amerikos pilietis Izraelio kariuomenėje pateks į Egipto nelaisvę? Ar jį reikės traktuoti, kaip amerikietį?

Egipto vyriausybės informacijos šefas dr. Meguid priminė spaudos konferencijoje, kad Amerikos įstojimas į Vietnamo karą irgi prasidėjo su ne-

IŠ VISO PASAULIO

CHICAGO. — Northwestern universiteto profesorius Stanley Berge nuomone, skaičius atskrendančių ir išskrendančių lėktuvų O'Hare aerodrome ateinančiais metais padvigubės. Skaičius į Chicago atskrendančių ir iš Chicago išskrendančių keleivių pasieks iki 16,000 per vieną valandą.

VARSUVA. — Lenkijos universitetų studentai verčiami imti dviejų metų privalomą politinių mokslų kursą, kad tuo būdu galėtų labiau įsisavinti komunistinę ideologiją, praneša Laisvos Europos Radijas.

MASKVA. — Sovietų bibliotekos vis labiau nukencia nuo "intelektualinio vandalizmo". Kiekvieną mėnesį garsiojo Lenino vardo Maskvos bibliotekoje šie skaitytiniai iš knygų išplešia šimtus puslapių teksto ir iliustracijų, nes esą lengviau išsiplėsti negu nusirašyti. Per pastaruosius 8 metus tik saujelė "vandalų", pradėdant darbininkais ir baigiant profesoriais, pagauta, kai šimtai nusikaltėlių lieka nepačiūpti.

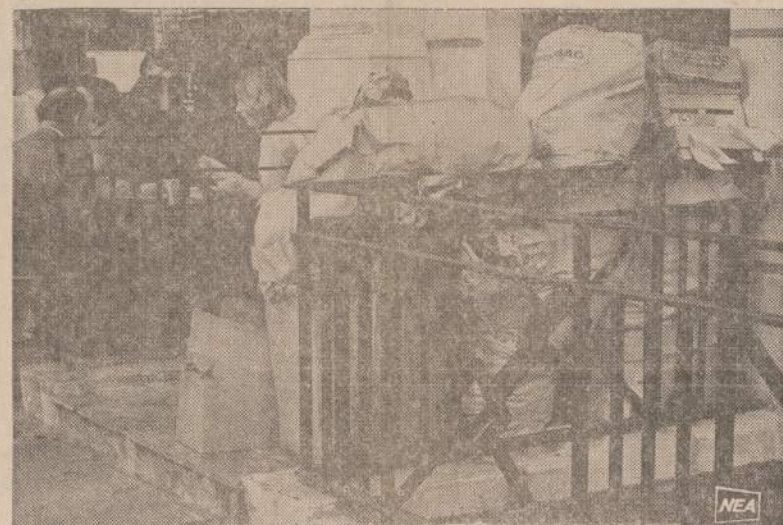
LONDONAS. — Peter ir Helen Kroger, kurie už britų povandeninio laivo planų pavogimą ir sovietams perdavimą 1961 metais buvo nuteisti po 20 metų kalėjimo, iškeičiami su sovietais į Londono lektorių Gerald Brooke, kurs praeitą liepos mėnesį buvo Maskvoje nuteistas 4 metams už "priešsovietinę veiklą".

STOKHOLMAS. — Švedijoje apsigyvenę amerikiečiai dezertirai, kurių čia yra jau virš 300, nelabai gražiai pasižymėjo. Švedijos policija sako, kad iš šešių dezertyrų vienas jau buvo pakliuvęs į teisingumo rankas už įstatymų laužymą. Jų nusikaltimai buvę įvairūs, nuo paprastų vagystės iki banko apiplėšimo.

SAIGONAS. — Prie Pietų Vietnamo krantų buvo pastebėtas dar vienas sovietų šnipinėjimo laivas. Jis skubiai pasitraukė, pamatęs atplaukiančius vietnamiečių laivus.

BERLYNAS. — Prancūzai dar neapsisprendė, kas daryti su dviem vokiečiais iš rytinės Vokietijos. Jie pagrobė lenkų lėktuvą atskrido į Vakarų Berlyną ir nusileido prancūzų zonoje. Tie vokiečiai paprašė prancūzų politinių pabėgėlių teisės, bet prancūzai kol kas nedavė. Lenkai reikalauja tuos vokiečius jiems išduoti.

didelių karinių patarėjų skaičiumi, kuris vėliau išaugo į milžinišką kariuomenę. Ar Amerika paskelbė arabams karą? — klausė egiptietis.

Londono gyventojai, susėdę gatvės kavinėje, nekreipia dėmesio į čia pat stovinčią šiukšlių krūvą. Sanitarijos darbininkų streikas Londone padarė gyventojams daug sunkumų.

SENATAS REIKALAUJA PANAIKINTI VARŽYMUS PREKYBAI SU SOVIETAIS

WASHINGTONAS. — JAV senatas 49 balsais prieš 24 trečiadienį priėmė įstatymą, kuris atleis varžtus prekybai su sovietais. Šiuo metu galiojį įstatymą, kuris baigiasi spalio 30 d. Jis draudė eksportuoti į komunistines valstybes strategines reikšmės prekes. Draudžiamų prekių sąrašas buvo 1,300 įvairių gaminių. Dabartinis senato priimtas įstatymas sąrašą sumažina iki 200. Dar teks dėl šio pakeitimo tartis su Atstovų Rūmais, kurie pasiūlė senąjį Eksporto Kontrolės įstatymą pratęsti dviem metams. Abiejų rūmų konferencija bandys suderinti nuomones.

Jau seniai Amerikos biznierių priekaištai, kad draudimai parduoti komunistinėms valstybėms kenkia biznierių ir Amerikai. Komunistai gali nusipirkti tų pačių prekių Europoje ar Japonijoje. Senatorius Percy iš Illinois įrodinėjo senato posėdyje, kad amerikiečiai su savo draudimu praranda milijonų dolerių vertės prekybą. Europiečiai galvoja, kad mes esame naivūs leisdami jiems daryti visą biznį su sovietais, — pareiškė sen. Percy.

Senatorius Norris Cotton iš New Hampshire pavadino senato įstatymą "grėsmė valstybės saugumui ir nereikalingu prezidento įžeidimu. Įstatymas palieka prezidentui teisę uždrausti išvežti bet kurią prekę, tačiau jei jis neklausys senato pasiūlyto varžtų atleidimo, vyriausybė privalės aiškintis kongrese.

Prezidentas norėjo seną prekybos varžymą palikti politiniams tikslais. Jis galvojo panaudoti derybose su sovietais prekybos santykių kozerį ir reikalauti iš sovietų koncesijų už varžymų panaikinimą.

Atstovų Rūmuose grupė konservatyvių narių aiškino, jog negalima pardavinėti komunistams strateginių prekių bent tol, kol vyksta Vietnamo karas. Sovietai siūnė Hanojui ginklus. Spalio 15 d. vien Haiphono uoste stovėjo 22 sovietų prekybos laivai, iškraudami prekes ir karo medžiagą Šiaurės Vietnamui.

Prekybos varžtų nuėmimui priešingai kongreso nariai tvirtina, kad Amerikos prekęs tik sustiprins komunistus, kurie Vietname žudo Amerikos kareivius.

LA PAZė — Bolivijoje valdžia paskelbė tautinę šventę paminėti amerikiečių žibalo bendrovės Gulf Oil nacionalizavimo dieną. Bendrovės turtas Bolivijoje siekia 140 milijonų dolerių. Bolivijos valdžia žada už konfiskuotą turtą mokėti kompensaciją.

Moko biurokratizmo

Biurokratizmo Lietuvoje šiais laikais kiekvienam žingsniui sukaupa, Bando kovoti išjuokdami "šluotoj", kitų laikraščių "juokų" skyriuose, bando ir rimtai peikti-barti, bet biurokratizmas klesti.

Vienas Literatūros ir Meno ('69/39) bendradarbis konkrečiais pavyzdžiais įrodinėja, kad biurokratizmo net augstosios mokyklos moko...

"Priekė", sako, "studentui knygos iš fakulteto skaityklos. Pirmiausia iš jo paprašė skaitytojo pažymėjimo. Deja, studentas besikubėdamas paliko jį namuose. Jis siūlo įskaityti knygute — neima. Studento pažymėjimą — netinka, leidimą į bendrabutį — irgi ne! Nė vienu pažymėjimu netiki. Jam pataria nueiti į abonentinį skyrių, sužinoti bilieto numerį. Studentas nueina, o ten — didžiausia eilė. Pastovėjo, pagalvojo, grįžo, pasakė kažkokį numerį ir gavo kelias valandas paskaityti reikalingą knygą"...

Streikai Italijoje

ROMA. — Italijoje plečiasi streikai. Didelio chemikalų fabriko Montedison darbininkai susimušė su policija. Buvo nemažai sužeistų. Darbininkai sudaužė 20 automobilių, kurie priklausė fabriko vadovybės nariams.

Italijos premjeras Rumor sušaukė specialų kabineto posėdį. Streikuoti rengiasi apie milijonus statybos darbininkų, 20,000 cemento įmonės darbininkų, streiku grasina plieno liejybos, laikraščių spausdintojai.

Stebėtojai tvirtina, kad streikų bangai nesiliejant, Rumoro vyriausybė gali būti priversta pasitraukti.

Maskvoj pagerbti 7 kosmonautai

MASKVA. — Sovietų valdžia suklebė savo septyniems kosmonautams, kurie su trim erdvėlaiviais neseniai atliko erdvėje įvairius bandymus, šaunų sutikimą Kremliuje. Astronautai važiuo iš aerodromo į Kremlių 20 mylių pro žmonių minias, vėliavų ir gėlių vainikus.

Partijos vadas Brežnevas savo kalboje pareiškė kosmonautams, jog Sovietų Sąjunga priartina tarptautiniam bendradarbiavimui erdvės užkariavi-

ARABŲ PARTIZANAI PUOLĖ LEBANĄ, KURIO PREMJERAS ATSIŠTATYDINO

BEIRUTAS. — Lebanonui uždarius sieną su Sirija ir uždraudus iš savo teritorijos veikti arabų partizanams prieš Izraelį, trys nemažos partizanų grupės puolė Lebano teritoriją Sirijos pasienyje, apsupo pasienio sargybinių būstines ir pagrobė virš 20 lebaniečių. Sakoma, kad puolime dalyvavo 350 partizanų. Al Fatah organizacija paskelbė, kad puolimą įvykdė jos partizanai, siekdami parodyti Lebano valdžiai, jog "revoliucija sugeba duoti dvigubą atkirtį tiems, kurie ją puola". Lebano premjeras Rashid Karami pasitraukė iš pareigų.

Siūlo panaikinti karinę prievolę

WASHINGTONAS. — Kongrese yra keli karinės tarnybos reformų planai. Prezidentas yra pasiūlęs naują rekrutų šaukimo tvarką, yra pasiūlymų visiškai panaikinti jaunuolių šaukimą į privalomą karinę tarnybą, paliekant krašto gynybos reikalus savanoriams.

Atstovų Rūmų respublikonų vadas Gerald Ford trečiadienį pareiškė, kad jeigu pasiseks įgyvendinti prezidento planus Vietnamo, JAV kongresas jau ateinančiais metais galės panaikinti privalomą karinę tarnybą ir pradėti pakeitimą dabartinių kareivių vien savanorių.

Gynybos sekretorius Laird jau paskelbė kariuomenės sumažinimą. Užbaigus Vietnamo karą Amerikai nebebus reikalinga tokia didelė kariuomenė. Po Korėjos karo kareivių skaičius buvo paliktas 2 mil. 600 tūkstančių. Šiuo metu kariuomenėje yra 3.5 mil. vyrų. Sumažinus kariuomenę, jai gali užtekti tik tų, kurie stoja savanoriniais, tada būtų galima visai panaikinti rekrutų šaukimą, išskyrus pavojaus ir didesnio karo atvejus.

Somalijoje suimti visi ministrai

MOGADISU. — Somalijos karinė valdžia paskelbė, kad valstybės vardas pakeičiamas į "Somalijos Demokratinę Respubliką". Bus pakeista konstitucija. Karininkai pagrobė valdžią, kai buvo nušautas prezidentas Shimarke. Premjeras Egal ir visi ministrai buvo suimti.

Mogadisu gatvėse daug kareivių. Jie saugo uosto įrengimus, valdžios įstaigas, biznio įmones. Visi bankai uždaryti, jau kelios dienos laikraščiai neišeina, radijo stotys neveikia.

Dar neaišku, kas šiam karininkų sukilimui vadovauja. Skelbiama, kad revoliucinę tarybą slapta balsavimu išsirinkęs premjeras. Neskelbiama, kas tarybą sudaro. Žinoma tik tiek, kad nauja valdžia žengs "socializmo" keliu, gerbs visus tarptautinius įsipareigojimus ir kovos krašte prieš korupciją.

MEERUT. — Indijoje du gydytojai buvo paduoti į teismą už nužudymą paciento. Tėvas vieno ligonio kaltino, kad daktarai davė jo sūnui nuodų. Daktarai įrodinėjo, kad tie vaistai nenuodingi ir patys įrodymai tų vaistų išgėrė. Jie tuoj pat susirgo ir abu ligoninėje mirė.

Jis pridėjo, kad tikrasis kelias į erdvę yra per sovietų planuojamas erdvės stotis.

Al Fatah pranešė, kad 14 jos partizanų žuvo ir 25 buvo sužeisti, kai Lebano kareiviai puolė tris partizanų stovyklas. Kariuomenės žiniomis mūšį pradėjo partizanai. Aukų buvo: du žuvę ir du sužeisti kareiviai, 5 žuvę partizanai ir 6 sužeisti.

Šis Lebano ir partizanų susikirtimas sujaukino visus arabus. Egipto prezidentas Nasseris pasiuntė Lebano prezidentui Charles Helou telegramą, kuriame sako, jog visų arabų valstybių laikysena lemiamoje kovoje prieš Izraelį priklausys nuo to, kaip tos valstybės elgsis su Palestinos partizanais.

Arabų partizanų radijas paskelbė, kad Lebanas ir Izraelis esą vienas ir tas pats — imperialistų šmokslo prieš arabus dalyviai. Libijos vyriausybė nutraukė su Lebanu ryšius ir atšaukė ambasadorių. Irako valdžia pasiūlė partizanams ginkluotą paramą. Tūkstantčiai arabų demonstravo pačiame Lebano, o Jordane minia nuplėšė ir sudegino Lebano vėliavą.

Iš Sirijos Lebano puolę partizanai pagrobė belaisvius tam, kad galėtų juos iškeisti į Lebanu suimtus partizanus.

Izraelyje arabų bombos Haifos mieste padarė nemažai žalos. Izraelio premjerė pareiškė, kad bombų autoriai nėra kovotojai, bet žmogžudžiai. Kovos lauke jie pabėga, jų narsumas pasirodo tik prieš beginklius civilius, vaikus ir senelius. Ji žadėjo surasti bombas padėjusius arabus ir juos tinkamai nubausti. Penki sprogimai Haifoje sugriovė 12 namų, užmušė 2 ir sužeidė 18 izraelių.

Naujoji vyriausybė pradėjo darbą

BONA. — Vakarų Vokietijoje buvo prisaukintas naujas ministrų kabinetas: 12 socialdemokratų ir 3 laisvieji demokratai. Kancleris Willy Brandtas persikėlė į oficialią Vokietijos kanclerių gyvenamąją vietą — Schaumburgo rūmus, kurie prieš 100 metų buvo statyti princui Adolfui Schaumburg-Lippe.

Bundestago ceremonijoms pasibaigus naujasis kancleris pareiškė, kad nauja vyriausybė stengsis mažai kalbėti, bet daugiau dirbti.

Manoma, kad pirmas didesnis vyriausybės darbas bus pakelti vokiečių markės vertę, oficialų kursą suliginant su kaina, kuri už markę mokama laisvoje rinkoje. Naujasis finansų ministras Alex Moeller pabrėžė, kad gyventojams nėra ko bijoti mokesčių pakėlimo, nes vyriausybė tokio nenumato.

• Nobelio literatūros premija šiais metais paskirti airių dramaturgui Samuel Beckett. Jis jau 30 metų gyvena Paryžiuje ir rašo prancūziškai.

LITHUANIAN RADIO FORUM

Produced by ANTHONY J. RUDIS

Ši šeštadienį, spalio 25 d., radijo programoje dalyvauja šie jaunieji akademikai:

VITALIJA RUIBYTĖ, ALVIDAS JONIKAS,
VYTAUTAS KASNIŪNAS, Jr., ALEKSAS
PAKALNIŠKIS, Jr., ALGIS RIMAS,
RAIMUNDAS ŠILKAITIS ir kiti.

Kuriuo keliu eina mūsų jaunimas, jų pažiūros į mūsų spaudą, visuomeninį, kultūrinį gyvenimą ir koki jų ateities planai. Tai tema, kuri bus diskutuojama radijo programos metu.

Šeštadieniai
8-9 v.v.
WXRT-FM
93.1

APIE LIETUVIŠKOS PIRTIES REIKALĄ

Pirtys Lietuvoje

4

Lietuvių Enciklopedija - pirtims bendrai ir pirtims Lietuvoje paskyrė net 7 skiltis (XXIII tomas, 56-59 psl.).

Pirties trobesys skiriamas maudytis, praustis, garuose šuntintis ir pirtis, pradeda L. E. aiškinti visiems gerai žinoma dalyką. Toliau L. E. teigia, kad "kaimo pirtyje atliekami ir kai kurie ūkio darbai: džiovinti ir minami linai (Užnemūnė, seniau Mažoji Lietuva), kartais rūkoma mėsa, džiovinami tinklai. Žemaitiuose pirtimi vadina jaujos dalį, kur prie krosnies džiovinami javai, o tikroji pėrimosi pirtis vadinama perėnė (tarmiškai)".

Pirtis pasidarė specialus maudymosi trobesys Lietuvoje; toks jis yra dabar šilkes po to, kai susiformavo pirties žmonėms gyventi ir jauja. XIII amžiuje P. Duesburgo kronikoje apie prūsus pirtis minima kaip pastatas pirtis, o ne gyventi. Vėliau pirtis dažnai minima XVI-XVII amžiaus Lietuvos dvarų ir kaimų inventoriuose šalia gyvenamųjų ir kitų ūkinių pastatų. 1931 metais Lietuvoje suregistruota apie 37,000 ūkininkų pirtų (vidutiniškai po vieną 51 gyventojui); Aukštaitijoje apie 26,000; vidurinėje Lietuvoje apie 7,000, Žemaitijoje 4,000, Užnemūnėje vos 100.

Pagal šiaulius Aušros muziejus tyrinėjimus, 1938-41 m. Vid. Lietuvoje 60-90% naujųjų viensėdžių turėjo savo pirtis, o to krašto senesniuose kaimuose prieš išsikirstymą į viensėdžius buvo tik po 1 ar 2 pirtis visam kaimui. Ir Žemaitiuose po I pasaulinio karo pirtų skaičius kai kur padidėjo, pvz. Viešėnų, Židžių, Sedos apylinkėse viena pirtis tenka 4-5 ūkiams. Kaimų pirtys paprastai priklausė keliems kaimynams.

Suomijoje, kur pirties kultūra yra pirmiausia, 1939 m. buvo apie 400,000 pirtų, vidutiniškai po vieną 6.5 gyventojams.

Būdinga lietuviška kaimo pirtis turi dvi patalpas: priemenį, vadinamą priepirtis, priešpirtis, pravaras, kur rengiamasi, ir pačią pirtį su krosnimi. Tipiškos pirties dydžiai: 5-7 metrai ilgio, 3-4 m. pločio, apie 2 m. aukščio... Pirtų konstrukcijoje ir šiais laikais sutinkama daugiau senoviškosios statybos elementų nei namuose. Sienos suręstos iš sienojų, dažnai netašytų ir nepiautų, apvalių, sienos dalis prie krosnies dažnai molinė arba moliu aptepta. Rečiau pasitaiko išties molinių sienų. Grindys medinės arba molinės asla su keilomis patiestomis lentomis. Senose pirtyse užtikinama akmenimis grįstos aslos. Lubos lentinės, užpildos smėliu ar molio sluoksniu. Vienas ar du mažai langeliai apšviečia ir pravedina. Lubose įtaisytas aukštis arba aulak, toks lentinis kamienelis dūmams išleisti, kai nėra mūrinio dūmtraukio... Pasienais pritvirtinti suolai ir pamonos. Kiek aukščiau plautai žmonėms garuose pasišutinti.

Senosio tipo pirties krosnis sukranta iš akmenų, nemūryta, be dūmtraukio. Naujųjų pirtų krosnys sumūrytos, turi dūmtraukį, išvestą pro stogą, ir akmenų krūsnį ant krosnies. Kartais esti įmūrytas katilas. Raudonai įkaitintus akmenis meta į kubilus vandeniui prikautinti, o garus sukelia liedam vandenį ant įkaitintų krūsnies.

Kaimo pirtis turėjo tam tik-

rą visuomeninę reikšmę. Čia sudėję kaimynai pabendrauja, pasidalija naujienomis...

Žemaitiška pirtis

Nežinia, iš kurios Lietuvos dalies straipsnio apie pirtis autorius, bet apie žemaitišką pirtį jis greičiausia bus rašęs ne iš savo patirties. Žemaitijoje pirtis yra pirtis ir joje tik periamasi, o visiems kitiems kaitinimo ir džiovinimo darbams yra duobos (doubos), jaujos gale viduje specialus pastatas su dideliu moliniu pečiu kaitinimui ir riekėmis ar žardais palubėje džiovinimui. Perėnė žemaitiškai vadinama ne pirtį, o pėrimosi procesą. "Ot, gerą perėnę turėjau!" džiaugiasi žemaitis iš pirties grįžęs.

Žemaitiška pirtis yra visai tokia, kaip ją L. E. pavaizdavo.

Rumšaičių (Šačių parapijos, Ylakių valsčiaus) kaimo gale keturi smulkesni ūkininkai ir vienas "bubelis" (trobėlninkas, turėjęs apie pusę ha žemės sklypą) turėjo bendrą pirtį prie Pragulbo upelio Sietuvos. Pirtį žiemos metu kurdavo kas šeštadienį vis kitas kaimynas iš eilės, kiekvienas atveždamas savo kurą, o pirtį iškūrenus pašaukdamas savo šeimą ir pakviesdamas kitus kaimynus. Vyrai visuomet perdavosi pirma, neretai apsišarodami nuo vis dar krosnyje likusių nebaigusių išdegti malukų dūmų ir "smalkų". Moterims "pasiplurkšti" pirtis nebebūdavo tokia karšta, bet ir dūmų nebebūdavo, užtat jos pirtyje užtrūkdavo dusyk ilgiau negu vyrai.

Visus stebindavo seniukas

(b. d.)

Nauji foto aparatai kartais naudojami su stipriais teleskopiniais stiklais. Šiame paveiksle aparato "akis" didesnę už visą aparatą.

CICERO

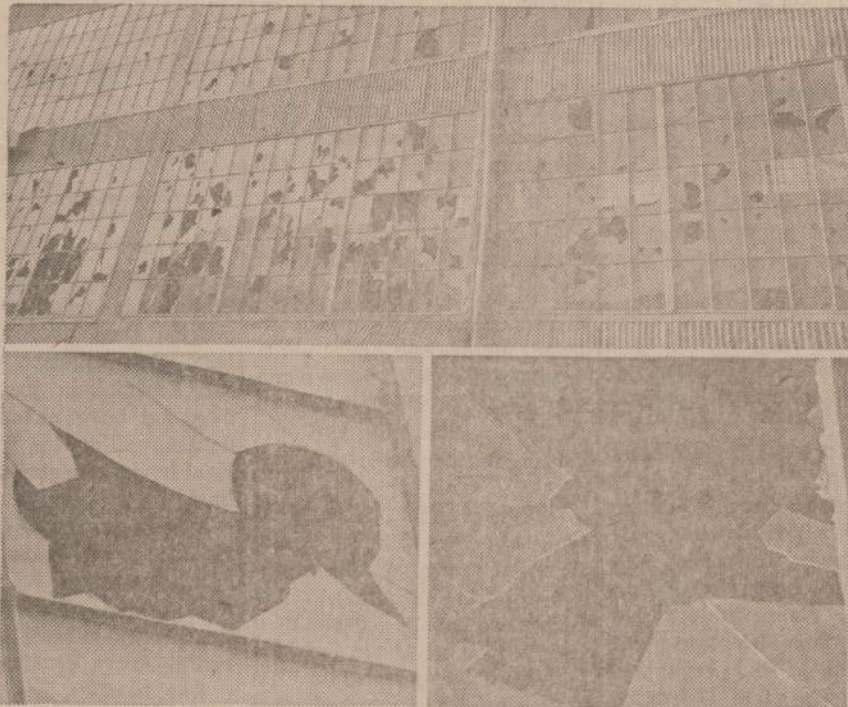
Mūsų kolonijos žinutės

Pas mus Balfo vėjus jau prasidėjęs. Manome, kad mūsų garsi kolonija savo pareigą atliks gerai. Namų savininkų draugija savo susirinkime Balfoi paskyrė \$25. Tai gražus darbas ateiti vargstantiems į pagalbą.

Mirtis ir vėl pas mus šviesiosi. Senoji karta nyksta. Po trumpos ligos mirė Petrė Ranks. Liko liūdintis vyras Leo. Savo mylimą gyvenimo draugę palaidojo šv. Kazimiero kapinėse.

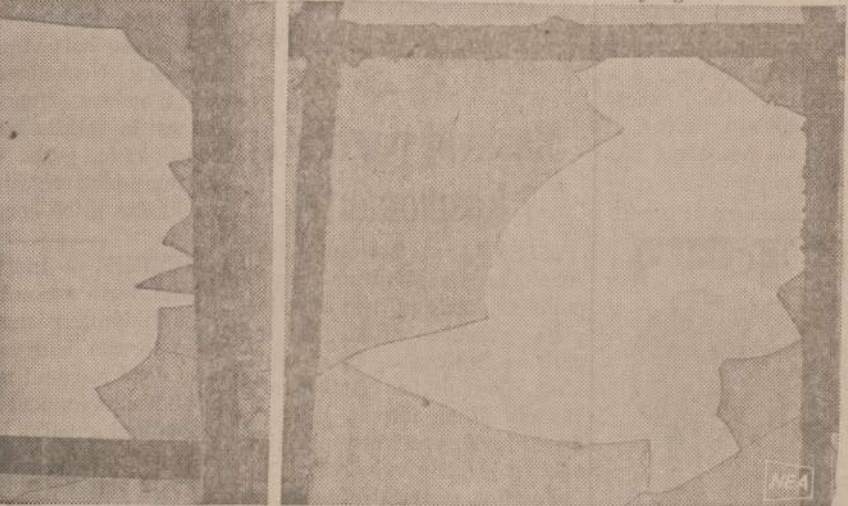
Čia nuo senai buvo gerai žinomi Rašinskai. Tėvams mirus gyveno brolis ir seserys. Ir štai viena iš jų — Josephine apleidė šį pasaulį. Liko mylimas vyras, sūnus, brolis ir sesuo. Palaidota šv. Kazimiero kapinėse. Vėlionė ilgus metus dirbo pas a. a. advokatą Gugį kaip sekretorė.

Šiomis dienomis mirė Virbie-

Duck?

18th-century figure?

Burglar?

Woodpecker?

Amerikoje vandalai padaro daug milijonų dolerių nuostolių dauždami langus. Vienas fotografas sugalvojo, kad išmūšti stiklai kartai sudaro įdomias figūras. Jis čia parodo vidurinę eilę: antelę ir žmogų su karūna. Apačioje vienas stiklas esąs panašus į plėšiko profilį, kitas — georį.

SLA 301 kuopos susirinkimas bus lapkričio 5 dieną, 7:30 v. v. Liberty svetainėje. Visi nariai kviečiami atvykti ir atsi-vesti naujų. Apdrauda visiems reikalinga, tai pasinaudokime, kol dar nevēlu. K. P. D.

AKVIEN
JAFIN
DRAUGAS

Bilijonai pigiau už vandenį

Viena Long Island gyventoja Mrs. Yannacone apskundė teis- mui chemikalų kompaniją, ku- ri gamina DDT insecticidus, reikalaujama 30 bilijonų doli- rių "reparacijų" už tai, kiek nuostolių gamtai ir sveikatai ji susavo DDT padariusi. Ne- pasakyta, kas tuos bilijonus turėtų gauti.

Jau atspausdinta ir galima gauti knygų rinkoje

CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJA

Alekso Ambrose knyga, aprašanti paskutinių 90 (1869-1959) metų Chicago lietuvų gyvenimą ir jų atliktus darbus. 664 psl. Kietais viršeliais \$10.00, minkštais \$8.00. Išleido Amerikos Lietuvių Istori- jos Draugija.

Knygoje aprašytas pirmas Chicago atvažiuojančių lietuvių, pirmos lietuvių kolonijos, jų suorganizuotos šalpos draugijos, statytos baž- nyčios, išteigti laikraščiai, kurių viso buvo 121, 41 teatro draugija, 48 pasaulietiški chorai, 9 bažnytiniai ir 314 veiklesnių žmonių biografi- jos. Duoti dokumentuoti katalikiškų, socialistinių, laisvamanisų ir kitų organizacijų atlikti darbai, išteigtos mokyklos, skaityklos, ban- kai ir kt.

Norintieji šią knygą įsigyti, prašomi parašyti čekį arba Money Orderį

AMERIKOS LIETUVIŲ ISTORIJOS DRAUGIJOS
vardu ir pasiūsti:
1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608.

HIGH RATES

4.75 %

Per annum on
regular Savings

5.25 %

Per annum on
investment bonus

Savings Insured to \$15,000.00

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4071 Archer Ave., Chicago, Illinois 60632

**I am an American.
Do not fold, spindle, or mutilate.**

Being an American is comfortable. After all, we do have more than any other country in the world.

But sometimes we get too comfortable. We take our leisure and our prosperity and our freedoms for granted. Sometimes we have to be reminded that it wasn't easy for us to get where we are. That the freedoms we enjoy weren't handed to us on a platter.

Of course, the great majority of Americans have great pride in their country.

Millions of them show their pride by buying U. S. Savings Bonds. Through regular purchases where they work or bank, they've helped preserve our freedoms by investing in their country.

At the same time, they've been storing up quite a nest egg for themselves.

U.S. Savings Bonds pay a guaranteed return. And your investment is backed by the full faith and credit of the United States of America.

Also, the interest on Series E Savings Bonds isn't subject to state or local income taxes.

You can defer federal taxes on E Bond interest until you redeem the Bond.

If your Bonds are lost, or stolen, or destroyed, we simply replace them without cost.

They're safe.

They're easy.

They're automatic.

And they're also a reminder. A reminder that we all have to work hard to keep what we have.

Investing in your country will do just that.

Think about U.S. Savings Bonds. It's a way to keep our country from getting folded, spindled or mutilated.

If they're lost, stolen, or destroyed, we replace 'em.

**Take stock in America
Buy U.S. Savings Bonds**

The U.S. Government does not pay for this advertisement. It is presented as a public service in cooperation with The Department of the Treasury and The Advertising Council.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street

Chicago, Ill. 60608

LAIŠKAS REDAKCIJAI

Spausdiname iš mūsų bendradarbio Jono Augustančio gautus šiuos laiškus ir Drauge nespauzdintą straipsnį:

"LABAI GERBIAMAS REDAKTORIAU,

Atsisakius kun. J. Garšvai, MIC, Draugo redaktoriui, spausdinti mano atsakymą p. Vincentai Lozoraitienei, prašau kun. Garšvai įteiktą laišką ir atsakymą spausdinti Naujienose.

Reiškiu pagarbą J. Augustaitis

DIDZIAI GERB. "DRAUGO" REDAKTORIAU

Einant teisingumo principu, prašau šį mano atsakymą p. Vincentai Lozoraitienei išspausdinti Jūsų red. dienraštyje.

Reiškia pagarbą J. Augustaitis

Vincenta Lozoraitienė — savo vyro gynėja

"Draugas" 1969. IX. 11 išspausdino Ponios Vincentos Lozoraitienės straipsnį antrašte: "Laikas nustoti niekinti savuosius, parastė — Dramblys ir Murziukas — visiems priimtina pasakėčia.

Tai, be abejonės, reakcija į mano paskutinį straipsnį (St. Lozoraitienė sukelia diplomatinę krizę, Naujienos 1969. VIII. 31, nes į kitas mano — Lozoraitienės veiklos kritikas, ji nereagavo) ir į J. Kairio du straipsnius — Kam klaidinama visuomenė (Naujienos, 1969. I. 23 ir 1969. VIII. 16), kuriais jis atsakė į nepamatuos Bačkio-Zmuidžio Lozoraitienės garbinimus.

Savo straipsnyje V. Lozoraitienė, kalbėdama apie pasakėčių autorius, tą kalbą baigia rusų rašytojo Krylovo pasakėčia apie dramblių ir murziuką (šuniuką), kuris lojo "ant dramblio" (V. Lozoraitienės posakis), net ir tada, kai jo draugas, kitas šuniukas, jį sugėdino, nes dramblys vis tiek į tai nereaguoją, tai murziukas atsakė, kad jis tuo rodą savo stiprybę, nebijodamas net "ant dramblio" loti. Ir savo išvadoje V. Lozoraitienė sako: "Ne pro šalį būtų ir kai kuriems mūsų žmonėms, kaip, pvz., J. Augustaičiui ir J. Kairiui ir kitiems, mėgstantiems parašyti nekultūrinius straipsnius, prieš paimant plunksną į rankas, pasiskaityti kurią nors jiems tinkamą Krylovo pasakėčia. Kad ir, pavyzdžiui, apie "Dramblį ir Murziuką", kuri atrodo jų atveju, gana tiktų" (ibid). Tad savo vyrą jį palygina drambliui, o mudu skaito murziukais, šuniukais, kurie be jokio pagrindo loja "ant dramblio" — josios vyro!...

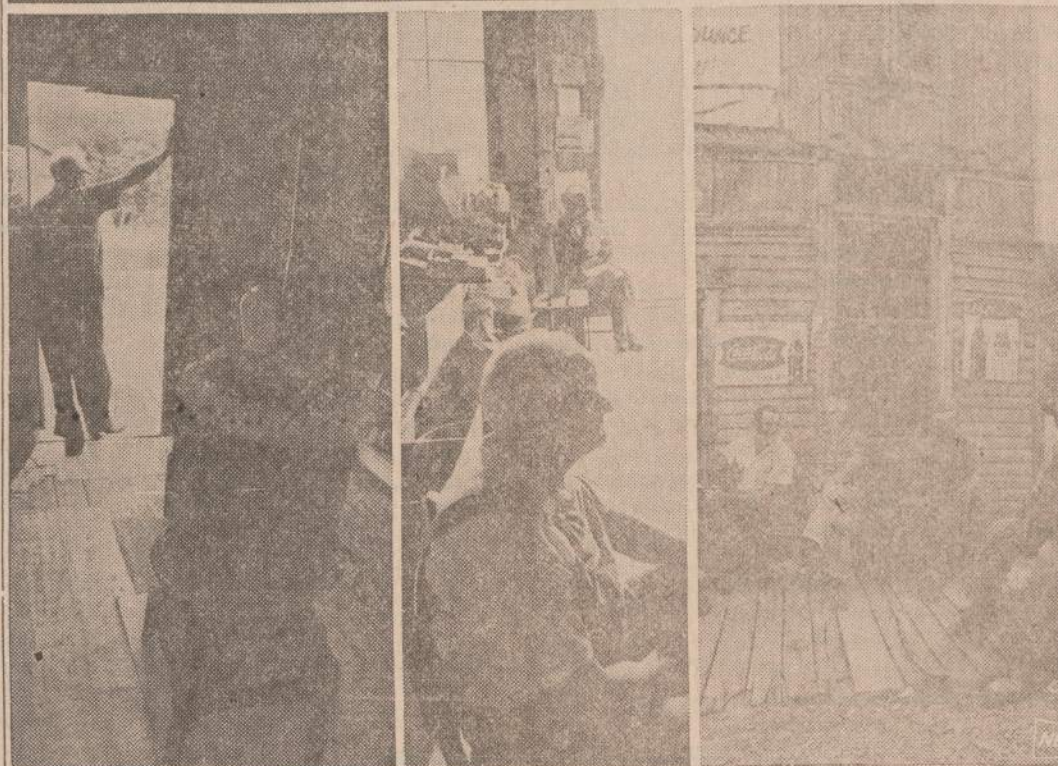
Kaip pasielgs J. Kairys dėl tokio įžaidimo, yra jojo reikalas. Man gi, veikiausiai, neteks užbaigti su V. Lozoraitiene šiuo raštu kalbas, bet jas tęsti, nes

valstybėse yra institucijos, kurios apsaugoja autorius nuo įžeidinėjimų, — nuo nusikaltimų prieš juos... O dabar, palikę pasakėčias, panaudotas įžeidinėjimams, kalbėjime tik faktais.

V. Lozoraitienė vadina mano straipsnį nekultūringu, tačiau ji niekur nepateikia "nekultūringumo" požymių. Faktų naudojimas, bei iš jų išvadų darymas spaudoje, nėra nekultūringumo požymis, — atvirkščiai, kultūringoje visuomenėje bei valdžioje, tokių faktų nagrinėjimas yra pageidautinas, kaip pageidautina vyriausybės veiksmų (faktų) kritika — opozicija, už kurią, pvz., Anglijos parlamento — opozicijos lyderiui mokama alga... O ar V. Lozoraitienė, prilygindama jos vyro darbų kritiką, pasinaudodama Krylovo pasakėčia, šuniuko lojimui, prisistato čia labai kultūringa ponija?!

Kokie gi faktai buvo tam straipsnyje paminėti, kuriuos V. L. prilygina šuniuko lojimui? Čia jų trumpa santrauka:

1. St. Lozoraitienė Paryžiuje, Quai d'Orsay buvo pareikštas nepasitikėjimas, atimant iš jo diplomatinę kortelę ir išbraukiant jį iš diplomatų sąrašo;
2. 1967 m. rudenį "Europos Lietuvis" paskelbė Lozoraitienės pranešimą spaudai, kad J. Baltrušaitis nėra atstovas Paryžiuje, ir A. Liutkus 1967 m. atleistas iš pareigų.
3. 1968 m. rudenį St. Lozoraitienė, būdamas Washington, pranešė Valstybės Departamentui (per pasiuntinį) lietuvių (Wash.), kad Paryžiaus atstovybė panaikinama dėl jos nepaklusnumo dipl. šefui.
4. Gavęs tokį Lozoraitienės pranešimą (lapkričio mėn.) Valstybės Departamentas jį atmetė pareikšdamas tuo Lozoraitienės nepasitikėjimą ir
5. Šių faktų akivaizdoje tik

Amerikoje pamažu išnyksta kaimo krautuvės, kuriose suvažiuoja ūkininkai nusipirkti reikalingų prekių, pasidėdavo prie viduryje pastatyto pečiaus ir turėdavo savo susirinkimus. Tas krautuvės pakeičia modernios "supermarkets". Šie pakeičia daryti Tennessee ir Virgjinijoje, kur kaimo krautuvė dar nemažai likę.

per Vliką turėtų eiti Lietuvos reikalų tvarkymas ir jis turėtų atsiriboti nuo Lozoraitienės.

Šie faktai (1-4 pkt.) yra užregistruoti kanceliarijų bylose, jų niekas negali nei paneigti, nei panaikinti. Jie yra paties Lozoraitienės sukurti, kuriuos dabar V. Lozoraitienė prilygina Murziuko lojimui — savo vyro kūriniui!...

O dėl tokios Lozoraitienės veiklos — pora priminimų.

Pakartotinai, jau daugelio teisininkų ir Vliko, yra išaiškinta, kad Lozoraitis santykiuose su likusiais Lietuvos diplomatais yra primus inter pares — pirmas tarp lygiųjų — nėra diplomato viršininkas, neturi administracinių teisių ir tuo labiau atstovauti Lietuvos suverenumui egzilyje. Atleidimas Baltrušaitio-Liutkaus (kaip ir ankščiau prisistatymas Lozoraitienės

svetimoms vyriausybės einančio Lietuvos prezidento ir ministro pirmininko pareigas) yra Lozoraitienės valdžios perviršijimas ir tas baudžiama įstatymais. Be to, A. Liutkus tvirtina, kad nuo 1964 m. sausio mėn. 1 d. Lozoraitis, nepranešęs jam, nei Baltrušaičiui, išlaikė iš jo algos kas mėnuo po 50 dolerių iš skirto jam \$300 mėnesinio atlyginimo. Su tuo nesutikdamas Liutkus, pasirašydavo algų lapę, kad gavo algos sąskaiton į mėnesį \$250. Nuo šių išlaikymų A. Liutkus nežada atsiskaiyti. Tad, pirmas tarp lygiųjų, vykdydamas atleidimus, ar sulaukdamas dalį atlyginimų, papildo nusizengimą, perviršydamas savo galias.

V. Lozoraitienė toliau mokina solidarumo ir reikalingos vienybės, kai lietuviai yra "dėl traagiškų priežasčių atsidūrę svetur" (ibid.), bet nenori pripažinti, kad vienybės didžiausias ardytojas yra josios vyras St. Lozoraitis.

Nuo Berno (Šveicarijoje) veiksmų konferencijos, kurioje Lozoraitis sutiko bendradarbiauti su Vliku, nereikalaudamas atstovauti suverenumui (jeiti ir vykd. tarybą), jau 1946 metų gale atsimeitė ir pradėjo su Vliku kovą. Visa eilė konferencijų — dauguma Vliko iniciatyva sušauktų — pvz., Pfulingene, Paryžiuje, Nioje, Romoje... nedavė jokių rezultatų susitarinti su Lozoraitienė — bendrai dirbti Lietuvos naudai, nes jis nesutiko atsisakyti reikalavimų suverenumui atstovauti.

Nekalbant plačiau (jau būtų laikas tai išsamiau aprašyti), čia primintina tik pora žodžių iš dviejų charakteringų — Nicos (1951.VI.22-26) ir Romos (1956. III.14) konferencijų. Romoje Lozoraitis laikėsi išdidžiai, prikišdamas Vliko delegacijai Matulioniu-Devenienei kam jie atvažiuo, jei nesutinka svarsyti Lozoraitienės pretenzijų ir suverenumą, bei Vliko egzistencijos klausimo. Nioje — pradžioje atsisakęs su delegacija kalbėtis (Norkaičiu-Karveliu) dėl nepasiruošimo, neinformavimo, o vėliau pareikalavęs suverenumo teisių jam pripažinimo, ko delegacija negalėjo jam pripažinti. Norkaitis (partiniai jam artimas) diskusijų metu priminė, kad "ateity dipl. šefas"...

"gali sudaryti sutartį, kuri neatrodo teisinga ir Lietuvos interesams naudinga"... "kaip Lozoraitienė siūloma nebūti jokios galimybės dipl. šefą nuo tokio žygio sulaukyti" (iš Nicos delegacijos pranešimo).

Gerb. p. Vincenta Lozoraitienė abejojo konferencijose aktingai dalyvavo (ne posėdžiavo, bet už jų — pasikalbėjimuose), tai kai ji dabar išėjusi viešumon, kaltina kitus vienybės ardytą, tai ar ji pati, remdama savo vyro reikalavimus, neprisiėdė prie vienybės ardytą? Praėjus daugiau dešimčiai metų po tų konferencijų (Nicos — po 18 metų!), atėjo laikas pasiskelbti ištisai bent tų dviejų konferencijų pasitarimų duomenis (ir Vliko protokolus), kurie rodo, kad vienybės ardytojai buvo p. Lozoraitienė.

Nežiūrint kokiems įžeidinėjimų epitetams (Murziuko lojimais, ar dar kitais?) Vincenta Lozoraitienė vadintų savo vyro kritiką, faktai ir gyvenimo realybė nepasukami nei atgal, nei priešingon pusėn. Lozoraitis, vykdydamas savo prerogatyvą perviršijimą, nusikalto ir nustojo pasitikėjimo taip Paryžiuje, taip ir Washington. Be pasitikėjimo negalimas joks diplomato darbas. Tokiais atvejais baigiasi diplomatinis atstovų pareigos.

J. Augustaitis

Bulvių klausimas kolchozo mitygoje

Atvažiuo partijos agitatorių ir Lenino saulės kolchozų ir pradėjo kumečius barti už suvėlinimą pristatyti javus ir bulves.

Vienas kolchozininkas ėmė "buntavotis" ir sumurmėjo: "Statome ir statome ir nežinome, kur visa tai eina.

— Į tą klausimą atsakysiu sekančiame susirinkime — pertraukė jį agitatorius.

Priartėjo sekantis susirinkimas. Agitatorius pradėjo kalbėti, bet jį nutraukė kitas kolchozininkas sakdamas:

— Mane ko mažiau įdomiausia, kur jūs padedate mūsų pristatytus produktus. Mane labiau įdomiausia, kur dinga tas kolchozininkas, kurs aname susirinkime tavęs paklausė apie bulves?

KNYGA, LAISVAIS VAKARAIŠ, YRA GERIAUSIAS DRAUGAS

GROŽINĖ LITERATŪRA

Lietuvių autoriai

P. Abelkis — ATLAIDŲ PAVEŠY. Istorinis romanas, 468 psl.	\$4.00	Dr. K. Grinius — ATSIMINIMAI IR MINTYS. Daug idomių modžiagų iš d. r. K. Grinius gyvenimo dar caristinėje Lietuvoje.	\$2.00
P. Abelkis — ZEMAIČIŲ KRİK-TAS. Istorinis romanas, 421 psl.	\$3.50	Dr. K. Grinius — ATSIMINIMAI IR MINTYS II tomas, 336 psl.	\$4.00
J. Baltrušaitis — ZEMES PAKOPOS. Lyrika, 158 psl.	\$1.50	Dr. K. Grinius — ATSIMINIMAI IR MINTYS, II tomas, 336 psl.	\$5.00
Butkų Juzė — RASTAI. 153 psl.	\$1.50	Dr. A. Gussen — ALKSTA KULTŪRA — ŽIAURUS ŽMONES, 157 psl.	\$2.00
Vysk. Baranuskas (angliškai) — THE FOREST OF ANYKS. CIAI, 41 psl.	\$2.00	Prof. S. Kairys — LIETUVA BUDO, 416 psl.	\$2.00
Adomas Jassas. BOK PALAIMINTAS. 115 psl.	\$3.00	Prof. S. Kairys — TAU LIETUVA, 480 psl.	\$2.00
J. Jasminas. MOTERIS NUO KURIOS PABEGAU. 96 psl.	\$1.00	Dan Kuraitis — DAUG KRATŲ, DAUG ŽMONIŲ, 239 psl.	\$2.00
J. Jasmin. KISS IN THE DARK. Short stories, 150 psl.	\$2.00	Dan Kuraitis — MAGISKUOJŲ KILNŲ I VILNIU, 331 psl.	\$3.00
Vincas Krėvė — Mickėvičius. MČSU GARSŲJŲ RASYTOJŲ 70 m. sukaktiui paminėti knyga. Knygoje įdėta rašytojo biografinė, jo darbų vertinimas ir du jo paties kūrinių: Pašaukimo valanda ir Pagunda. 188 psl.	\$1.00	Juozas Liūdžius — RASTAI, 250 psl.	\$3.00
K. Kriaučiūnas — SIAURUOJŲ TAKELIU, 180 psl.	\$2.00	P. Liūdžiūnė — ATSIMINIMAI APIE JUOŽA LIUDŽIŲ, 88 psl.	\$1.00
A. Kairys — LAISVĖS MEDIS. 120 psl.	\$1.00	Studija — MAZOJŲ LIETUVA, 227 psl.	\$3.00
A. Kairys — DIAGNOZĖ, 150 psl.	\$2.00	P. Pakarklis — KRYŽIUOČIŲ VALSTYBĖS BRUOZAI, 176 psl.	\$2.00
A. Kairys — VISČIUKŲ ŪKIS. Kietai iršta, 91 psl.	\$3.00	P. Pakarklis — POPIEŽIŲ BULĖS KRYŽIUOČIAMS, 70 psl.	\$1.00
Vladas Mingėla — KUNIGAS ANTONAS MILUKAS, 383 psl.	\$7.00	P. Pakarklis — SENASIS PRUSU TEISYNAS, 31 psl.	\$0.50
H. Nagys — LAPKRIČIO NAKTYS, 112 psl.	\$2.00	V. Stulpino išleistas VYTAUTO DIDŽIOJO LAIKŲ LIETUVOS ŽEMELAPIS. Spalvotas.	\$1.00
P. Orientaitė — ATSIMINIMAI APIE SALOMĖJĄ NERJ, 234 psl.	\$3.00	J. Vadis — OKULTINIAI PATYRIMAI, 143 psl.	\$2.00
N. Rastenis — TRIJŲ ROŽIŲ SVENTE, 148 psl.	\$3.00		
Antanas Rukus — BOKSTAI, MEILE IR BUTIS, 112 psl.	\$1.50		
Antanas Rukus — VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMAS, 206 psl.	\$2.00		
Scenarijus — LIETUVOS GIŠIŲ MILŽINAI, 115 psl.	\$0.50		
Petras Sagatas — PLAUK MA-NO LAIVELI, 112 psl.	\$2.00		
Petras Sagatas — SAULĖLYDŽIO SPINDULIUOSE, 93 psl.	\$2.00		
Juozas Svaistas — ELDORADO, 148 psl.	\$1.80		
Juozas Svaistas — PETRAS SİR-VOKAS, 228 psl.	\$2.00		
R. Spalis — DIOZIOSIOS AT-CAILOS. Novelės, 354 psl.	\$3.50		
R. Spalis — ANT RIBOS, 482 psl.	\$5.00		
Balė Vaivorytė — VILTRAKIŲ VAIKAI, 112 psl.	\$1.40		
A. Vėnys — GELEŽINIAI ŽIEDAI, 60 psl.	\$1.00		
VERPETA — Poezija, 144 psl.	\$1.00		
Zošėnko — SATYRINĖS NOVELĖS, 166 psl.	\$2.00		
V. Zemaitis — PIETNĖS LIETUVA. Minkšt. virš., 232 psl.	\$3.00		
V. Zemaitis — PIETNĖS LIETUVA. Kietais viršeliais, 232 psl.	\$4.00		
V. Zemaitis — SUDUVOS PRAEITIS, 130 psl.	\$1.00		
Zeikus — LAIPTAI Į TOLŲMAS, 241 psl.	\$2.50		

ISTORIJA, ATSIMINIMAI, KELIONĖS IR KT.

K. Bielinis — TERORO IR VERGIOS IMPERIJOS, 309 psl.	\$2.50	Dr. S. Bielinis — BOKITE SVEIKI, 123 psl.	\$2.00
Prof. Vaclovas Biržiška — ALEKSANDRYNAS, II tomas, 497 psl.	\$7.50	Josephine Daužvėdis — POPULIAR LITHUANIAN RECIPES. Valgių ir gėrimų receptai anglių kalba, 120 psl.	\$2.00
Prof. Vaclovas Biržiška — SE-NUJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA. I d. 207 psl. iršta	\$3.00	Dr. Antanas J. Gussen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietais virš., 162 psl.	\$1.00
Minkšt. viršeliais	\$2.00	M. Petruskas — EGLE ŽALČIŲ KARALIENE, 240 psl.	\$5.00
Prof. Vaclovas Biržiška — SE-NUJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA. II dalis, 225 psl. iršta	\$3.00	M. Petruskas — LIETUVIŠKOS DAINOS (VII sū), 100 psl.	\$1.00
Minkšt. viršeliais	\$2.00	Dr. J. Remeika — LIETUVOS PAJORIO PADAVIMAI, 112 psl.	\$2.00
CHICAGOS LIETUVIŲ METRASTIS, 244 psl.	\$3.00	Atsilankykite arba suskirkite money order pridėję 25 centus siuntimo išlaidoms padengti.	
CHICAGIETIS ISPODZIAI PAVERTTOJE LIETUVOJE, 95 psl. — lietuviškai	\$1.00		
CHICAGIETIS ISPODZIAI PAVERTTOJE LIETUVOJE, 95 psl. — angliškai	\$1.00		
M. Gudelis — LIETUVIAI GY-NE SAVO MIŠKUS. Įdomiai			

Savo namine valstyvų spintele reikia nepaprastai žvaliai ir tvarkingai užlaikyti, kaip šiame vaizdelyje parodyta: išimti visas bonkutes ir išmargoti lentynas; patikrinti visus užrašus, kad nelygtų klaidų, nes valstyvų suėmimas gali būti fatale. Patikrinti, kokių valstyvų faktai ir juos papildyti kad būtų bet kokiame netikėtumui pasiruošęs.

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka du didelius darbus. Pirmas, jie padeda jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkę bendruomenę ir parūpina fondus namams išgyti.

Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos.

5 1/4%

MOKAME VIENERIŲ METŲ \$10,000 AR DIDESNIEMS CERTIFIKATAMS

4 3/4%

TAUPYMO KNYGELIŲ SĄSKAITOMS

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St

Chicago, ILL. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Isteigta 1923 metais

Tel. HA 1-3070

Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti

KNYGA - GERIAUSIA DOVANA

TIEMS, KAS NORI ŠVENTIMS DUOTI GERŲ DOVANŲ, SIŪLOME PASIRINKTI ŠIAS KNYGAS:

1. Dr. K. Grinius, ATSIMINIMAI IR MINTYS II t., 336 psl.	\$5.00
2. Juozas Liūdžius, RASTAI, 246 psl.	\$3.00
3. M. Žošėnko, SATYRINĖS NOVELĖS, 166 psl.	\$2.00
4. Liudas Mikšys, IŠ ISTORIJOS OKANŲ ATEINA LIETUVA, 699 psl.	\$12.00
5. Juozas Kapačinskis, SIAUBINGOS DIENOS, 376 psl.	\$4.00
6. J. Augustaitis, ANTONAS SMETONA IR JO VEIKLA, 154 psl.	\$1.50
7. Prof. V. Biržiška, SE-NUJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA, II tomas, 207 ir 225 psl.	\$2.00 ir \$3.00
8. Marius Kafiškis, SVENTADIENIS UŽ MIESTO, 358 psl.	\$5.00
9. St. Kairys, LIETUVA BUDO, 416 psl.	\$2.00
10. Vl. Mingėla, KUN. ANTONAS MILUKAS, jo gyvenimas ir darbai.	\$6.00
11. Adomas P. Jassas, BOK PALAIMINTASI, 115 psl.	\$3.00
12. Dr. Antanas J. Gussen, DANTYS, 158 psl., minkšt. viršeliais \$2.00, kietais	\$4.00
13. Juozas Svaistas, PETRAS SİR-VOKAS, 228 psl.	\$2.00
14. Henrikas Radauskas, EILERASČIAI, 239 psl.	\$5.00
15. Mikas Petruskas, EGLE ŽALČIŲ KARALIENE, 240 psl.	\$5.50
16. C. R. Jurgėla, HISTORY OF THE LITHUANIAN NATION, 17 psl.	\$10.00
17. Petronėša Oriaitė, KA LAUMES LĖMĖ, 236 psl.	\$3.00
18. Kipras Bielinis, TERORO IR VERGIOS IMPERIJOS, 310 psl.	\$1.00
19. Dr. J. B. Končius, VYTAUTAS THE GREAT, 211 psl. angliškai	\$4.00
20. Pranas Alšėnas, MARTYNAS JANKUS, biografija, 294 psl.	\$4.00
21. Stasys Santvaras, AUKOS TAURĖ, lyrika, 152 psl.	\$2.50
22. V. D. Sruogienė, LIETUVOS ISTORIJA, 418 psl.	\$6.00

Šitas knygas galite įsigyti "Naujienu" ofise arba gauti paštu, atsiuntę nurodytas sumas čekiu arba money orderiu, adresu:

"NAUJIENOS"

1739 So. Halsted St., Chicago, ILL. 60608

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-6100

SECOND - CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
a Chicago \$18.00 per year, \$10.00 per month. \$5.50 per 3 months. In other USA localities \$16 per year, \$8.50 per six months, \$4.50 per three months; Canada \$18.00 per year; other countries \$21.00 per year.	

10 cents per copy, 10 c. on Saturday	
Dienrašio kainos:	
Chicago ir priemiestuose	
metams	\$18.00
pusei metų	\$10.00
trims mėnesiams	\$5.50
vienam mėnesiui	\$2.00

Užsienio kaimo:	
metams	\$21.00
pusei metų	\$11.00
vienam mėnesiui	\$2.50

Naujienuos eina kasdien, išskyrus sekmadienius. Leidžia Naujienu Ben- drovė, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. Telef. HAYmarket 1-6100.	
Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.	

NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo
9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

Vokiečių markė

Dabartiniu laiku Vokietijos valiuta yra pati stipriausia. Kai tik buvo atleisti varžtai, markės vertė tuoj padidėjo. Sakysime, anksčiau už dolerį buvo mokama maždaug keturios markės. Dabar santykis tarp dolerio ir markės pasikeitė dolerio nenaudai. Vadinas, dolerio vertė kiek nukrito, o markės vertė padidėjo. Taip atsitiko po to, kai Bonnos vyriausybė nutarė atpalaiduoti markę nuo nustatytos jai vertės, atseit, leista markai laisvai "plūduriuoti".

Rezultatas buvo tas, kad atspalaidavusios nuo varžtų ir laisvai "plūduriuojančios" markės vertė pradėjo kilti. Tai buvo akstinas kitų valstybių bankams bei pavieniams asmenims įsigyti kiek galima daugiau markių: anglų svarai, prancūzų frankai ir net Amerikos doleriai buvo keičiami į patvaresnes vokiečių markes.

Toji savo rūšies spekuliacija dabar kiek aprimo, nes laukiam, kad visai netolimoje ateityje markė "nebeplūduriuos" ir jai bus nustatyta pastovi vertė. Manoma, jog toji vertė bus šiek tiek didesnė, negu buvo praaijtyje.

Tas faktas, kad markė yra labai gaudoma, rodo nepaprastą Vakarų Vokietijos ekonominį suklestėjimą. Jokiš kitas kraštas Europoje produkcijos atžvilgiu negali susilyginti su Vokietija.

Kalbant apie markę, pravartu prisiminti, jog nelabai tolimoje praaijtyje Vokietijai teko pergyventi vieną klaidingų ir skaudžiausių markės smukimo krizių. Tai įvyko po pirmojo pasaulinio karo. Katastrofiškas markės smukimas prasidėjo 1920 metais. Ir juo toliau, tuo tas smukimas didėjo. Už dolerį buvo mokama milijonai markių. Kainos kilo tiesiog pasakiškai. Popieriniai pinigai buvo ne skaitomi, o sv. riami. Taip jų vertė buvo nusmukusi.

Tais laikais (1921 m.) buvo labai populiarius anekdotas apie kaimietį, kuri užaugintas maisto produktus pardavinėjo miestiečiams. Už tuos produktus jį gavo tiek popierinių pinigų, kad jais pripildė prieglavio užvalkalą, iš kurio ištuštino plunksnas. Nebeturėdama nieko daugiau parduoti, jį kreipėsi į prekininką, klausdama, ką jį gali gauti už tą popierinių pinigų prikimsčią užvalkalą. "Jei tas užvalkalas būtų plunksnų prikimsčias", pareiškė prekininkas, "tai jo vertė būtų didelė, o kai jis

PASIPLEŠIMAS SIUNTINIŲ MUTAIS

Daug lietuvių išbėgo iš savo namų palikę tėvynę ir ką tik turėjo. Siaubą kėlė ne tik karo audra, bet ir ateinantieji "išvaduotojai". Būdami benamiai blaškėmės karo ugnyje skęstančioje Vokietijoje, o vėliau kelis metus sugriautų miestų griuvėsiuose. Pabėgėliai visą laiką gyveno rūpesty ne tik dėl savo neišsistos ateities, bet ir dėl pasilikusių artimųjų, giminių, draugų ir pažįstamų. Buvo gaudomos iš anapus atėjusios višokios, tikros ir netikros žinutės. Visi laukė tėvynėje pasikeitimų gerojo pusės ir vylėsi grįžti į laisvą savo šalį...

Pagaliau dauguma pakriko po visą laisvąjį pasaulį. Be įsikūrimo rūpesčių ir čia gyventomis pačiomis mintimis apie pasilikusius. Kelis metus apie juos neturėta jokių žinių. Pasiekdavo tik neaiškūs gandai. Dar po kelių metų užsimezgė šioš toks ryšys trumpais, atsargiais ir lyg išsigandusiais laiškais. Nors ir neaiškiai, sužinota apie artimųjų likimą ir vargus. Vieni jau gyveno suvaryti į komunistinių dvarų baudžiavą, o kiti vargo Sibiro tremtyje ar vergų stovyklose. Susirūpinta kuo jiems būtų galima padėti.

Pagaliau buvo leista pasilikusiems pasiųsti siuntinių. Atsidarė siuntinių pasiuntimo agentūros. Jais tuoj užplūdo iš okupuotų kraštų kilę laisvi gyven-

yra kieto popieriaus prigrūstas, tai kas norės jį naudoti kaip prieglavį?"

Po antrojo pasaulinio karo Vokietija buvo parbloškta, jos miestai subombarduoti, sugriauti. Jai, lyg kokiam padegeliui, teko viską iš naujo atstatyti. Ir tai ji padarė: atstatė sugriautus miestus, sutvarkė pramonę, kuri šiandien yra pati pajėgiausia Europoje.

Viceprezidentas Agnew

Viceprezidentas Spiro T. Agnew savo "iš peties" drožiamomis kalbomis nelabai kaip tepasitarinauja administracijai. Jo sekmadienį pasakyta kalba New Orleans mieste ne tik susilaukė nepalankių komentarų iš demokratų pusės, bet taip pat ir iš įtakingų respublikonų.

Koks didelis yra nepasitenkinimas viceprezidentu Agnew, rodo ir tai, kad Kongreso respublikonų vadai rado reikalinga susirinkti ir aptarti viceprezidento labai jau netaktiškus išsišokimus.

Ką ypatingo viceprezidentas Agnew pasakė savo kalbose?

Jis labai jau grubiai pasmerkė Vietnamo moratoriumo rengėjus, kai kuriuos jų pavadindamas anarchistais ir kitokiais nelabai tinkamais vardais.

Tai sukėlė pusėtiną audrą ir net respublikonų vadai, sakoma, nori paveikti prezidentą Nixoną, kad jis sutvarkytų savo viceprezidentą, kuris savo neapgalvotomis kalbomis tik kenkia administracijai.

praėjus nuo karo pabaigos, ten vis dar nepajėgiama gyventojus aprūpinti reikalingais daiktais. Spekuliacija vyko lkaru metu okupuotoje Lietuvoje, vyko ir po karo sugriautoje Vokietijoje. Bet vakaruose jį savaime pranyko, kada gyventojai buvo aprūpinti reikalingais daiktais. Ar įsivaizduoja kas spekuliaciją JAV? Pamėgink čia nusipirktą ar gautą daiktą parduoti spekuliacinėje rinkoje. Tikriausiai jo žemiau savikainos neparduosi.

Iš kai kurių komunistinių propagandistų dar girdisi, kad ten gyventojai visko turi ir jokia parama iš čia nereikalinga. Pabara tuos, kurie prašo ką nors atsiųsti. Teko kalbėti su viena raustelėjusia moterim, kuri neseniai grįžo iš okupuotos Lietuvos. Jai ne tik Vilnių, bet ir truputį daugiau buvo leista pamatyti. Ji sakosi nuvažiavusi stotai prikrautais lagaminais, o grįžusi tik su suknele. Negalėjusi žiūrėti į savo artimųjų skurdą, nepriteklus ir viską išdalinti.

Panašių pasakojimų teko girdėti ir daugiau. Ir iš gaunamų laišku kaip ką galima išsiaiškinti. Pavyzdžiui, kaip gali verstis kolchozo pensininkas, gaudamas į mėnesį 12 rublių, kada rublio perkamoji galia daug mažesnė už dolerio. Arba kaip gali verstis fiziniai ir moraliai priblokšti, grįžę iš Sibiro, kada savo tėvynėje jie laikomi pasakutinės rūšies piliečiais. Jiem geriau apmokamas darbas nepasiekiamas. Dažnai ir bet kokio darbo negauna.

Paskutiniu laiku okupantams net Balfas užkliuvo. Mat, ir Balfas ne vieną ten pakliuvusį į vargą sušėpia. Jiems Balfas tai jau yra priešsiovietinė propaganda. Daug tyliau sekasi pasisemti dolerių iš pavienių siuntėjų. Tie siunčia ir daugumoj tyli dantis sukandę, arba paskiri balsai ne taip girdimi.

Laisvame pasaulyje kiekviena valstybė rūpinasi savo gyventojais ir kiek galima jiems padeda. Sovietų Sąjungos valdžiai pirmoj eilėj rūpi, kur tik gali, iš žmonių vargo pasipelninti. Laisvame pasaulyje gyvenančių savo artimiesiems jausmus rusai taip pat išnaudoja pasiplešimui siuntinių mutais.

Kaip kas siūlo ir Sovietų pareigūnams siųsti protestus. Pažįstant komunistus, tas vargu ką padės. Geriausiai, tai visais būdais informuoti laisvojo pasaulio opiniją ir valdžios žmones. Laisvajam pasauliui būtina parodyti, kad maskoliai, siekdami savo grubuoniškų tikslų, išnaudoja ir jų pavergtų gyventojų skurdą.

P. Venclova

Nepatogūs sveikinimai iš raudonojo "brolio"

Vokiečių spauda praneša, kad didokas skaičius vokiečių, buvusių karo belaisvių Sovietų Sąjuzoje ir gyvi grįžę namo, dabar po daugelio metų pradeda gauti iš Sovietų Rusijos įartintus laiškus su "sveikinimais" nuo kokių ten "draugų" Sovietijoje. Laiškuose daromi priminimai apie tų belaisvių pasizadėjimus grįžus į Vokietiją "pašnipinėti". Nėgana to, tie buvę Sovietų nelaisvėje gaus ir iš sovietų žvalgybos aiškios pareigos priminimus laiškais arba net per vaikščiojančius agentus, kurie atvykdamai namus perduoda "sveikinimus iš Didžiojo Brolio" ir priminimai net atneša kapijas, jų kadaise pasirašytų pasizadėjimų grįžus namo šnipinčią Sovietų naudai.

Abendpost prie šios informacijos pastebi, jog "Kai kurie pasiduoda įbauginami, kitus Vokietijos valdžios įstaigos sušėk ir tie jau laukia savo teismo. Vokietijos "konstitucijos saugojimo organai" patariai višiemis, kuriuos panašiu būdu Sovietų slaptoji tarnyba užkalbina, su pilnu pasitikėjimu kreiptis į savo atitinkamo ladesanto konstitucijos apsaugą (JAV-bėse ir FBI). Tos įstaigos esą garantuoja pilną reikalo diskretiškumą.

Vokiečių išradimas

Hamburgo miesto burmistras Herbert Weichmann, atro-

do, išrado tikriausią receptą, kaip išnaikinti riaušes. Pasak "Spiegel", burmistras savo kalboje pasakė, kad visi kas žavisi Mao Cetungu bus miesto lėšomis išsiųsti į "geltonąjį rojų". Hamburgo universitetas atspausdino kuponus norintiesiems nemokamai nuvažiuoti į raudonąją Kiniją. Bet kuponai kelionę apmoka tik į vieną galą, be grįžimo.

Vaistininko palikimas

Vaistininkas Povilas Dalinevičius (Paul Dalen) visą gyvenimą daug valandų dirbdamas ir taupiai gyvendamas, susitaupe arti \$20,000.00. Iš šios sumos valdžia, įvairių mokesčių pavidale atskaitė beveik \$24,000.00.

Vaistininkas mokėjo gyventi, bet nemokėjo tinkamo testamento parašyti. Dėl netikslaus įrašymo federalinė valdžia reikalavo daugiau pinigų ir visą reikalą užvilnkio kokią 10 mėnesių.

Testamentą vykdo ir palikimą tvarko adv. Charles P. Kal. Jis jau atliko visus Dalen bylos reikalingus formalumus teismuose.

Izraelio - Arabų ginčijamos sritys

JURGIS JASINSKAS SPAUDOS PABIROS

(Giklo: "Poetas ir revoliucionierius")

20 Jie ne tik nepripažįsta tiesos, jog nė viena tauta negali būti persekiojama ir kad visos tautos, esančios Didrusių valdomame plote, turėtų juo didžiausią laisvę "savitai apsispręsti", bet naudoja žmonijos istorijoje niekada nežinotą genocidą, kurio pasekoje nuo žemės pavirčiaus jau nušlyta daugelis tautų: Pasinaudodami "tėvynės karo" pretekstu (1941-45), kaip "neištikimas" tautas sovietai visiškai deportavo ir išnaikino šias tautas:

1. Čečėnus, kurių nužudyta	407,000;
2. Kalmukus, " " "	134,000;
3. Karačėjus, " " "	75,000;
4. Ingušus, " " "	92,000;
5. Balkarus, " " "	42,000;
6. Krymo totorius " " "	110,000;
7. Volgos vokiečius, " " "	380,000;

Kiti šaltiniai paduoda tų išnaikintų tautų gyventojų buvusį skaičių:

1. Čečėnų - Ingušų, —	697,000;
2. Pavolgio vokiečių, —	606,000;
3. Kabardino balkarų, —	359,000;
4. Krymo totorių, —	259,000;
5. Kalmukų - Kalmukų, —	200,000;
6. Karačų, —	150,000;

Likę neišžudyti — ištremti iš savo buvusių gyvenviečių ir koncentracijos stovyklose paversti darbo vergais.

Iš buvusios Lenkijos 1939 m. po užėmimo Rusijos komunistų valdžia deportavo apie pusantro milijono lenkų bei ukrainiečių, kurių tik nedidelė dalis išliko gyvų.

To rusiškiojo komunizmo genocido aukomis tapo ir Pabaltijo valstybės, kurios per 1940 - 41 metų okupaciją ir 1945-55 metų deportacijas neteko apie 750,000 gyventojų. Ištremta: — lietuvių — 400,000

latvių — 200,000;

estų — 150,000;

Ištremtųjų vieton atkelta rusų kolonistų, kuris Lietuvoje sudaro 15 nuosimčių (daviniai — 1967 metų) visų gyventojų. Latvijoje — 35 nuosimčiai ir Estijoje, — net 40 nuosimčių...

Tautų, kaip nacijų, išnaikinimas komunistinėje Rusijos santvarkoje yra komunistų partijos programos dalis. Tą juodu ant balio liudija lietuvis, buvęs "išlaisvintos" iš nepriklausomybės Lietuvos prezidentas, dabar gavęs per didrusių malonę aukštas pareigas komunistinėje hierarchijoje — Justas Paleckis. Jis, kaip nevalyva varna pasivertusi lakštingala, savo rašinyje: "Lenininiai principai Tarybų Sąjungos Nacionalinėje politikoje" pričiulbėjęs visoklausius melioidij apie "broliškių santykių erą" komunistinėje imperijoje atvirai išdrožia:

"... Mūsų partija ir vyriausybė sikria didelį dėmesį nacionalinėms problemoms. TSKP (Tarybų Sąjungos Komunistų Partijos) programoje pabrėžiama, kad nacionalinių skirtumų panaikinimas, reikalauja daugiau laiko, negu klasių skirtumų panaikinimas. Ilgai po to, kai klasės išnyks

iš mūsų visuomenės, nacijos dar pasiliks". ("New Times" 1969 m. Nr. 18)

"Kai klasės išnyks", kokia malonė, ("ku-riam laikui nacijos dar pasiliks")

Revoliucionieriaus Juliano Janonį, kelkis iš grabo ir paklausk tų buvusių "revoliucionierių socialdemokratų" kiek laiko jie leis tavo ir mūsų visų gimtojo krašto žmonėms būti savo nacijos nariais? Kiek laiko beliko Lietuvos lietuviams būti lietuviams, jeigu jau dabar skelbiama, kad ten "klasių skirtumai panaikinti"?

Dabar, tokių Komunistų Partijos programos punktų akivaizdoje, tu, Janoni, niekada negalėtumėi skelbti, kaip anksčiau esi daręs, jog "darbininkams turi rūpėti, kad nė viena tauta nebūtų persekiojama ir kad visos tautos turėtų juo didžiausią laisvę savitai apsispręsti"

Antai, 1968 m. viena broliškiųjų respublikų komunistiniame bloke, — čekoslovakija, — gryniasių komunistų valdoma, pabandė "savitai apsispręsti" ir... gavo, ko nesitikėjo: atėjo moderniausiais ginklais apsigarstęs didysis brolis rusas, lydimas kelių "mažųjų brolių", trenkė kumščiu į stalą ir, biziniu grasindamas, tarė: "Aš tau pasakysiu, kaip turi tvarkytis ir kaip apsispręsti!... Neklausysi, — snukį į kišelieną paversiu..."

Ar tu, Janoni, šitaip įsivaizdinai darbininkų vienybę? Mes žinome, kad tu su didžiausiu pasipiktinimu pasakysi: "Ne, ne taip!"

Bet būk atsargus "proletarinėje tėvynė-

je" su tokiais, partijai prieštaraujančiais pareiškimais. Nes dėl to labai lengvai galėtumėi patekti į tų komunistų partijos narių skaičių, kurie nesugebėjo prisitaikinti bendrajai partijos ir valdžios diktatorių linijai. Tokių būtų daug, labai daug.

Va, žymus atominės fizikos žinovas, mokslininkas Andrej D. Zakarov 1968 m. liepos mėnesį parašė savo valdžiai Rusijoje raštą, siūlydamas tartis su Amerika atominių ginklų apribojimo ir gamybos reikalu. Ir jis tame rašte tvirtina, jog: "Vien 1936 - 39 metais daugiau kaip 1 milijonas ir 200,00 Rusijos komunistų partijos narių buvo areštuota. Iš tų areštuotųjų tikiai 50,000 teatgavo laisvę; kiti buvo nukankinti tardymo metu arba sušaudyti (600,00), arba žuvo koncentracijos lageriuose Sibire ar kitose "vasarvietiškose" vietose..."

Įsivaizduodamas gyvenimą būsimoje socialistinėje valstybėje, kurioje bus daugelis broliška tarpusavy sugyvenančių tautų, kurių tarpe nebepasireikš jokia tautų kova, Janonis apie tuolaikinę buržuazinę tvarką samprotavo:

"... kol nežus dabarties politinė socialinė tvarka, nežus ir "tautų" kova, ir ne tik nežus, bet dar eis smarkyn. nes buržuazija bus vis anksčiau ir anksčiau ant šio nesididinančio žemės skritulio. Juo toliau, juo daugiau jai reiks kolonijų. O kame jų bėpaimti, jei nė mažiausio žemės lopinėlio nebebus galima rasti, kame nestovėtų koki nors vertelkos kromelio"... užtariai: "... ne per mažas tautinis savitumas yra

visų žmonių nelaimių židinys. Tas židinys kas kita. Jis dabarties politinės socialinės tvarkos pamatai, ir, tik sugriovus juos ir pastatius naujos politinės socialinės tvarkos trobės, įsivyraus taika ir ramybė pasaulyje: "Tik Socializmo karalijoje gali būti padaryta galutina taika" (Janonio Raštai tomas II, 151 psl.)

Šiandieniniame pasaulyje matome ne vieną, bet dvi gigantiskas "socialistines - komunistines" karalijas: Rusiją ir Kiniją, — kurios, tačiau, ne tik broliška tarpusavyje nesugyvena ir nesidalina "galutine taika", bet viena į antrą taip neapykantiskai žvairakuoja, jog iš to žvairakiavimo nuolat blykčioja žaibai, o Tolimuose Rytuose prie Ūsuri upės nuolat dunda grėsmingos audros pranašai, kiekvienu momentu gali virsti kolonialinėmis — teritorinėmis skerdynėmis, prieš kurias buvusių buržuazinių kolonialistų užkurti karai bus beveik tik idiliški apsimuštymai...

Kuo išvirto Janonio svajotas "Naujas rytas", "žemiškas rojus" ir laimė bei "laisvės žmonijos visos", matome iš anglų profesorius G. F. Hudson teisingos išvados:

(Bus daugiau)

Skaitykite ir platinkite
Dienraštį
"NAUJIENAS"
Jos visad rašo
TEISYBĘ

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ
IR GERKLĖS LIGOS
PRITAİKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telefonai: PProspect 8-3229
Rezid. telefonai: WAlbrook 5-5076
Kasdien nuo 10 iki 12 val. ryto,
nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta.
Ligonius priima tik susitarus.

Rez. tel. 239-4683

DR. K. G. BALUKAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Priima ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepiama, skambinti 374-8012

DR. S. BIEŽIS

Telefonai: PProspect 8-1717
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8
tiksliai antradieniais ir penktadieniais.
Trečiadienį, ir sekmadienį, ofisas uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: RRepublic 7-7868

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: Hemlock 4-5849
Rezid.: 338-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadienį, ketvirtadienį, nuo 1-4 ir 7-9,
antradienį, penktadienį, nuo 1-5, trečiadienį,
ir sekmadienį, tiksliai susitarus.

Ofiso — HE 4-5758.

DR. M. BUDRYS
ALERGIJA

2751 WEST 51st STREET
Valandos: antradieniais, penktadieniais
2-9 v., šeštadieniais 10-1 v. p. p.
Ligoniai priimami pagal susitarimą.

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė
optometristas

DR. EDMUND E. CIARA
2709 W. 51st STREET
Tel. — GR 6-2400
Val. pagal susitarimą: Pirm., ketv.
1-4, 7-9, antradienį, penktadienį, 10-4, ir
šeštadienį, 10-2 val.

Rez. GI 8-0873

DR. W. M. EISINIS-EISINAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
siliepiama, skambinti MI 3-0001.

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 1-4 popiet ir 6-8 val.
Trečiadienį, ir sekmadienį, uždaryta.
Ofiso telefonai: PProspect 7-6000
Rezid. telefonai: GArden 3-7278

Tel. ofiso: PR 8-7773; rez.: PR 6-4732
DR. A. MACIUNAS
CHIRURGAS
2858 W. 63rd STREET

Val.: pirmadienį, ketvirtadienį, 5-8 val. vak.,
antradienį, penktadienį, 1-4 popiet.
Ofiso telefonai: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
Priėmimo val.: nuo 9-11 val. ryto ir
nuo 4-8 val. po pietų. Šeštadienį, nuo
9:00-2:00 p. p.
Trečiadieniais uždaryta.

ASSOCIATE OPTOMETRISTS
Lietuviškai kalba
Dr. FRANK PLECKAS, OPT.
2618 WEST 71st ST. Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Valandos pagal susitarimą.
Uždaryta trečiadieniais.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
OFISAS 2454 WEST 71st ST.
Val.: antradienį, nuo 2-5 po pietų,
ketvirtadienį, nuo 6-8 vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonai: 448-5545

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisas 2750 West 71st St.
Tel. 925-8296
Valandos 2-8 val. vak. Penktadienį
10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Sėkmadieniais ir trečiadieniais
uždaryta.
Rez. tel.: WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirmadienį, antradienį, trečiadienį,
ir penktadienį, 2-4 val. vak. Šeštadienį,
ir sekmadienį, 2-4 val. vak. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: Hemlock 4-2123
Rezid. telefonai: Gibson 8-6195
Priima ligonius pagal susitarimą. Dėl
valandos skambinti telefonu HE 4-2123
jei neatsiliepiama, tai telefonai: GI 8-6196

DZŪKŲ SUSIPAŽINIMO POPIETĖ

Per 20 metų Chicagoje susi-
organizavo ir išaugo didokas
skaičius lietuviškų organizaci-
jų. Visose tose organizacijose
yra nemažas skaičius darbščių
žmonių, kurių meniškais sugė-
bėjimais kartas nuo karto ten-
ka pasidžiaugti.

Jau seniau Chicagoje yra su-
siorganizavę: Aukštaitių, Že-
maičių, Suvalkiečių, Žagarie-
čių, Zarasiškių ir kitokių klu-
bų. Trūko tik Dzūkų klubo.
Kai kam iš mūsų vis dėlto ne-
aišku, kas yra tie dzūkai ir
kur jų gyvenamos vietos? O jie
gyvena abiejose pusėse Nemu-
no ir vieni kitus vadina zane-
mūnčiais. Kaip kam vistiek
neaišku, koks skirtumas tarp

Tel. Ofiso: 847-5900; rez. PR 6-4258

DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 WEST 35 STREET
(Kampas Halsted ir 35-os gatvės)
Priėmimo valandos: kasdien 1-4 p. p.
ir 6-8 val. vak. Šeštadieniais 1-4 p. p.
Trečiadienį, ir sekmadieniais uždaryta.

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai — Protezai, Med. Ban-
džai. Speciali pagalba kojoms
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-11.
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.,
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telefonai: PProspect 6-5084

MOVING
Apraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
823 W. 34 Place
Tel.: FRontier 6-1882

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Leidimai — Pilna aprausta
ZEMA KAINA
R. ŠERENAS
2047 W. 67th Pl, WAlbrook 5-8063

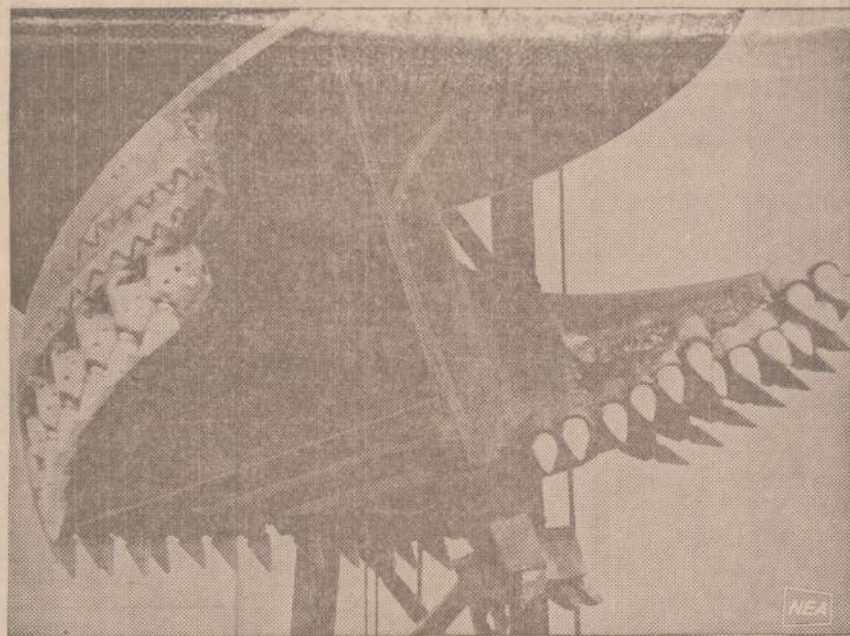
GRADINSKAS
NESIGAILESI:
PIRK PAČIA
GERIAUSIA SPALVOTĄ TV
SYLVANIA
2512 W. 47 ST. — FR 6-1998
Lietuvi, eik pas lietuvį!

SOPHIE BARCUS
RADIOJO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPR,
1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio
iki penktadienio 10-11 val. ryto, —
šeštadienį ir sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30 val.
ryto.
Vakaruškos: Pirmadieniais 7 v. v.
Tel.: Hemlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

**A FOREST'S FUTURE
IS IN YOUR HANDS**

Every tree, every shrub,
and all our wildlife depend on
you to help prevent
forest fires. So please follow
Smoke's ABC's: Always
hold matches till cold. Be sure
to drown all campfires,
stir the ashes, and drown
them again. Crush all
smokes dead out.

Please! Only you can
prevent forest fires

Ne kokio priešistorinio žvėries žiauna, bet modernaus gražio dantys matosi šioje fotografijoje. Šis keturių pėdų įrankis grėžia skyles žemėje. Kennameto dantys pagaminti iš tungsteno, kietesnio už plieną.

dzūkų ir žemaičių, nes abiejų
valgo tokią pat košę ir susikal-
ba, kaip antis su žąsėmis. Kaip
ten bebūtų, bet dzūkai susiorga-
nizavo į atskirą Dzūkų drau-
giją. Girdėjosi, kad dzūkai la-
bai karingi. Juk jie net savo
Perlojos respubliką buvo su-
kūrę.

Šių metų spalio 12 dieną mes
ir sugūžėjome į B. Pakšto salę
susipažinti su dzūkais. Neap-
sirikome. Programa buvo puiki.
Vacys Petras, žinomas kaip
žymus kontraktorius, su savo
humoristinėmis kūrinių pasirodė
kaip tikras profesio-
nalas. Klausantis jo deklama-
vimo, ne vienas klausytojas
leipo iš juoko. Po to du daly-
kėlius ragelių pagrojo B. Pakš-
tas. Pianinu paskambino K.
Martinkus. Tris dienas — Ja-
kubėno, Skaidri mėnesiena —
Klaud-Debosi ir Bethoveno
sonatą. Keturius dzūkes: Viz-
gaitienę, Serapinienę, Franc-
kienę ir Rusteikienę padaina-
vo: Nedėlios rytą. Tu eglutė,
Vai kai aš augau ir Susvarstykl
antele. Fortepionu pritarė V.
Rusteikis. Jis ir pats sau pri-
tardamas padainavo: O berne-
li nesvajok ir Stasys. Dalyviai
visiems smarkiai plojo.

Taip pat buvo ir kalbėtojų.
Kalbėjo: Gen. Konsulas Dau-
vardis, gen. Reklaitis, A. Juš-
kevičius, kun. Borevičius ir I.
Serapinas.

Susipažinimo popietė praėjo
su dideliu pasisekimu ir labai
smagioje nuotaikoje.

Aukštaitis

ŠAKIEČIAI AKTYVŲS RUDENINĖJ VEIKLOJ

Po vasaros atostogų šakių
Apskrities Klubas spalio 5 d.
Vyčių salėje, Chicagoje, buvo
sušaukęs savo narių susirinki-
mą, kurį atitinkamu žodžiu
atidarė klubo pirm. p. A. Didž-
balis, kartu pranešdamas, kad
iš mūsų tarpo išsiskyrė ilgame-
tis narys Antanas Kuosaitis,
gyv. Crown Point, Ind. Susirin-
kusieji velionies atminimą pa-
gerbė susikaupimo minute.

Šiuo kart kluban priimti du
nauji nariai — Vytautas Gri-
kietis ir Antanas Liūdžius. Pra-
eito susirinkimo protokolas
perskaitytas ir priimtas. Bu-
vusio rugsėjo 28 d. pikniko,
apyskaitą patiekė p. Kasparas
Kriksčiūnas. Piknikas visai
neblogai pasisekė. Gauti tokie
geri rezultatai dėl to, kad pik-
nike sekmingai darbavosi D.
Vizgirdienė, J. Skama, O. Didž-
balienė, M. Neberieža, M. Ma-
rozas, E. Petkūnas, M. Endziū-
lis, A. Ramonienė, D. Kėrtis,
S. M. Lukoševičiai, J. Staška,
K. Kriksčiūnas, A. Mačaitis, A.
Didžbalis ir kt.

Klubu valdyba ir pareng. ko-
misija nuoširdžiai dėkoja ir
visiems dovanų aukotojams.
Dovanos labai pagerino viso
pikniko pasisekimą.

Spalio 25 d. 7 val. vak. Lie-
tuvų Vyčių salėje, 2455 W.,
47th Street įvyksta zanavykų
derliaus šventės vakarienė,

kurioje, deja, beveik visos vie-
tos užimtos. Yra likę tik kelios,
kurias dar galima rezervuoti
paskambinus klubo pirm. A.
Didžbaliui telefon. WA 5-5854.
Šokiams gros A. Ramonio or-
kestras. Nebus ilgų ir nuob-
džių kalbų, tad šis savaitgalio
vakaras ir bus pati tinkamiausia
vieta praleisti šioje neeilinėje
zanavykų derliaus šventės
vakarieneje. Jotijos Jonas

KAS PASIEKTA LITUANISTINIŲ ŠVIETIMU PER 20 METŲ

Lietuviško švietimo ir šeimos
Metai baigiasi. Kas naujesnio
pasiekta per tuos metus?
Kokių priemonių ieškoma,
kad lietuviškai pamiltų lietu-
višką mokyklą? Kas esamose
sąlygose galima padaryti ge-
riau negu iki šiol padaryta
Tai visiems rūpimi klausimai.
I juos bus bandoma ieš-
koti atsakymų Lietuvių Moky-
tojų Sąjungos Chicago sky-
riaus ruošiamame simpoziume,
kuris įvyks š. m. spalio 26 d. 5
val. popiet Jaunimo Centre.

Diskusijų komisiją sudaro
mokytoja S. Jonynienė, Bright-
ton Parko Lit. mokyklos vedė-
ja; J. Masilionis Č. A. L. M. di-
rektorius ir D. Velička — Pe-
dagoginio Lituanistikos Institu-
to direktorius. Simpoziumo
moderatorius bus mokytojas J.
Tamulis, referentas — mok. J.
Kreivėnas.

Sprendėjų prezidiumą sudaro
J. Kavaliūnas, L. B. Šv. Ta-
rybos pirmininkas ir mokyto-
jai: Stasė Petersonienė ir Juo-
zas Plačas.

I šį simpoziumą kviečiami
mokytojai, tėvai ir visi lituanis-
tinių švietimu besirūpinantieji
asmenys.

Musėlės kaip žmonės

Vienamė rytinių valstijų uni-
versitete, tik nepasakyta ku-
riame rimtai studijuojamos na-
minės muselės.

Studijų tikslas patirti musė-
lių būdą, mokslinius gabumus,
jų sąmoningumą ir kt. Pensyl-
vanijos universitete sekmingai
padaryta musėlei musėlės sme-
genų transplantacija, be to pa-
lyvauti.

tirta, kad musėlės jaučia skau-
smą ir pyktį, turi gobumą išmok-
ti ir turi atmintį, kuri trunka 2
minutes, be to turi į žmogaus
panašią nervų sistemą.

Pragyvenimas brangsta Chicagoje

Per praeitą rugsėjo mėnesį
pragyvenimo kainos pakilo
aukščiau negu per visą 8 me-
tų laiką ir pakilo aukščiau ne-
gu visame krašte, praneša dar-
bo departamentas.

Tuo metu, kai kur JAV-bėse
kainos pašoko penkis dešimta-
dalius nuošimčio, čia Chicagoje
— devynis dešimtadalius.
Kainos pakeltos visur, pradė-
dant drabužiais ir nuoma, bai-
giant maisto produktais. Vi-
dutinškai, ką 1957-59 metais
galima pirkti už \$10, dabar rei-
kia mokėti 12,72.

Kuomet patys teršikai poliuciją kontroliuoja

Chicago sanitarinio distrik-
to patikėtinis Valentin Janie-
ki patarė boikotuoti Washing-
tone šį savaitgalį vykstančią
egzekutyvų konferenciją kovai
su vandens teršimu.

Jis pasakė, kad vidaus de-
partamento globojamojo kon-
ferencijos dalyviai svarbiau-
siejį vandens teršiką, k. a.
United States Steel, Du Pont,
Consolidated Edison, Scott
Paper, Standard Oil ir pan.
kompanijos bei korporacijos.
Tai nesą tie žmonės, kurie gali
kitiems patarti, kaip neteršti
vandens. Vidaus sekretorius
Hickel kalbėjęs, kad vandens
teršėjus jis kietai čiups.

Susirinkimų ir parengimų PRANEŠIMAI

— Lietuvių Žagariečių Klubo susi-
rinkimas įvyks sekmadienį, spalio 26
dieną 1:00 val po pietų, Vengeliaus-
kienės salėje, 4500 So. Talman Ave.
Visi nariai ir narės malonėkite daly-
vauti susirinkime, nes yra daug svar-
bių reikalų aptarti.
Joe Keturakis, rašt.

— Lietuvių Filatelistų Draugijos
„Lietuva“ narių susirinkimas įvyks
š. m. spalio mėn. 28 dieną Jaunimo
Centre. Nuo 7 val. iki 8 val. vak.
filatelinė valandėlė. Nuo 8 val. vak.
draugijos reikalų svarstymas. Kvie-
čiami nariai ir svečiai gausiai da-
lyvauti.

A. A. FRANK BURBA

Anksčiau gyveno Brighton Parke

Mirė 1969 m. spalio 22 dieną, 11:00 val. vak., sulaukęs 75 metų
amžiaus. Gimęs Lietuvoje.

Amerikoje išgyveno 55 metus.
Paliko našlė: 3 sūnūs — Albert ir žmona Gladys, Edward ir
žmona Mary ir John; keturi anūkai ir kiti giminės, draugai bei pažįstami.

Kūnas pašarvotas Eudeldio koplyčioje, 4330-34 So. California
Avenue.
Laidotuvis įvyks spalio 25 dieną 9 val. ryto bus lydimas iš ko-
plyčios į Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčią, o po gedulingų pa-
malų bus laidojamas Lietuvių Šv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Frank Burbos giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai
kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavi-
mą ir atsisveikinimą.

Nullidė lieka:

Sūnūs ir giminės.

Laidotuvių Direktorai Dovydas P. Gaidas ir Geraldas F. Daimid.
Tel. LA 3-0440.

PIRKITE JAV TAOPYMO BONUS

GELININKAS (PUTRAMENTAS)

Linksmumo arba liūdesio valandoje
gražiausios gėlės ir vainikai, ant-
kapių papuošimai ir sezoninės
kapams gėlės.

ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1228

GUŽAUSKŲ

BEVERLY HILLS GELINČIA
GELES VISOMS PROGOMS
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street
Telefonai: GRowehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero
Telefonai: TOWnhall 3-2108-9

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKŠTE TUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIK & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-5601

EUDEIKIS

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

Laidotuvių direktoriai:

DOVYDAS P. GAIDAS GERALDAS F. DAIMID

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741 - 1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonai: LAfayette 3-0440

MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicagos
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS DIENĄ
IR NAKTĮ
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE Miesto
DALYSE

PETRAS BIELIŪNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

LACKAWICZ IR SŪNUS

2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE Virginia 7-6672

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

P. J. RIDIKAS

3354 So. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

GEORGE F. RUDMIN

3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

VISI LIETUVIAI BIZNIERIAI GARSINKITĖS NAUJIEŖOSE

5 — NAUJIEŖOS, CHICAGO 8, ILL. — FRIDAY, OCTOBER 24, 1969

LIETUVIAI PIKETUOJA KARDINOLO CODY RŪMUS

LIETUVIAI PIKETAVO KARDINOLO CODY RŪMUS

Š. m. spalio 18 d. Marquette Parke (prie Dariaus - Girėno paminklo) susirinko nemažas skaicius žmonių, kurie laukė atvažiuojant autobuso. Užsakytas autobusas piketuotojams gerokai pavėlavo. Išvykom apie 9 v. ryto. Važiuojant pakelėje dar buvo paimta iš Bridgeporto ir Brighton Parko. Visus surinkus autobusus važiavo nurodyta kryptimi. Daug kas nuvažiavo savo susiekiemo priemonėmis. 9:50 sustojome prie 211 East Chicago Ave., prie kardinolo rūmų. Su parengtais plakatais čia jau laukė Algis Barakauskas. Plakatus tuojau išdalinu piketuotojams ir lygiai 10 valandą ryto pradėjo piketavimo eiseną. Piketavimas buvo kultūringas, be jokių išsišokimų ir rėkavimų netrukdamas šaliaigatvio eismui.

Buvo nešama 34 plakatai su įvairiais užrašais, kuriais domėjosi ir fotografavo. Buvo matyti kelių televizijos ir radijo stočių reporteriai. Taip pat eiseną nufilmavo "Lietuviai Televizijoje" vadovas Toliušis. Su keliais reporteriais turėjo interviu šio piketavimo tvarkytojai — Algis Barakauskas ir Anne Maggenti. Geram pusvalandžiui praslinkus atva-

žiavo 3 policijos mašinos. Policininkai, neišlipę nė iš mašinos, nuvažiavo savo keliais. Kadangi demonstracija čia tvarkingai, tai jiems čia nebuvo kas daryti. Jiems buvo paduota informacinių lapelių apie piketavimo tikslą.

Tą dieną kardinolo Cody nebuvo namie. Jis buvo išvažiavęs į New Orleans, kur dalyvavo National American Cemetery Konvencijoje. Išėjus iš kurijos kunigui, netoliese stovėjus padavė jam lapą. Jis pažinęs padėjo jį nuėjo. Taip pat apie piketavimo tikslą lapas buvo paduotas ir kurijos raštinėje. Pačmes padėjo jį ir pasakė: „Jis mums yra reikalingas“. Tuo laiku šioje gatvėje didelio judėjimo nebuvo, nes buvo šeštadienis. Nuo ežero pusės pūtė stiprokas vėjas, tai plakatų nešiojimas nebuvo lengvas, todėl reikėjo dažnai pasikeisti.

Kurijos rūmai yra 45 aukštų dangoraižis, kuris stovi netoli Seneca parkelio. Iš lauko pusės rūmai atrodo labai didingi. Vidaus įrenginiai irgi labai puošni. Sienos išdėtos marmuru. Antrame aukšte didžiulė salė, kuri yra apie 100 pėdų ilgio ir 40 pėdų pločio. Grindys išklotos storu melynų kilimu. Toje salėje pristatyta sunkių tamsios spalvos baldų: sofos, foteliai renesanso stiliaus. Salės apšvietimas taip pat yra prabangus. Įėjus per didžiulį duris yra tarnautojas ir interesantų laukiamasis. Salės galuose yra laukiantiesiems sėdėti sofos ir kiti baldai.

Dalyvis

LIETUVIŲ TELEVIZIJA

Ivykęs Lietuvos Televizijos susirinkimas 10. 5. 69 m. Jaunimo centre paskelbė rezoliuciją, išrinko LTV valdybą ir fi-

nansų telkimo komisiją. Valdybos rinkimas buvo atviras ir viešas. Norėta, kad naujų žmonių įeity į ją, bet susirinkimas vienbalsiai patvirtino tos dienos pirm. Vengiansko pasiūlytą.

Džiaugiamės, kad sudaryta finansų komisija, kuri jau dirba. Ieško lėšų LTV išlaikymui įvairiais būdais. Pirmas komisijos žingsnis bus surengti smagų šokių vakarą spalio 25 d. Pakšto salėje su jo paties orkestru. Tai tikėkimės, kad jaunimas ir lietuviškoji visuomenė atsilankys, pasilinksmins, pabendraus ir paliks kelis dolerius LTV naudai.

Kai kurių buvo manoma, kad LTV yra privataus pobūdžio. Nuo spalio 5 d. LTV valdyba ir visas veikimas yra pagrįstas viešumu ir demokratizmu. Susirinkimas įgaliojo valdybą, kad ji paruoštų LTV statutą ir pagal Illinois leidimą jį veikty kaip pelno nesiekiantį organizaciją. Prekybininkai, pavieniai asmenys, organizacijos, paaugę kiek pinigų, gali atsikaityti nuo mokesčių. Tai labai gerai, nes LTV yra visuomeninė ir jos rėmėjai bei prekybininkai turi teisę ją valdyti ir paaugę lėšos nenuėis veltui.

Tame pačiame susirinkime vieno rėmėjo buvo pasiūlytas labai geras sumanymas: LTV valdyba gali parengti ir kitoms kolonijoms televizijos programas, tik reikia kad kas kolonijose pasirūpintų iš televizijos stočių laiką ir viską vietoj su tvarkyti. Tas atneštų LTV kiek pajamų, o lietuviai kolonijose tokiu būdu pasirodytų viešai kas mėnesį ar dažniau. Priklausys nuo to, kiek kas gaus laiko ir pajėgų už tą laiką apmokėti. Chicago LTV būtų kaip koks centras. Ji ne tik savo programas paruoštų, bet ir kitoms kolonijoms. Tad visi prie LTV palaikymo

Bal. Brazdžionis

LAIMA PLAČAITĖ, TAUTŲ PARODOS KARALAITĖ

Sun-Times spalio 21 d. nr. išsidėjo šia nuotrauka su sekančiu parašu: Miss Laima Placaitė išrinkta lapkričio 1 ir 2 d. Navy Pier įvykstančios Chicago Holiday Folk fair karalaitė. Lietuvių kilmės, ji yra Harper aukšt. mokyklos senjorė.

HELP WANTED — MALE

Darbininkų Reikia

SHEET METAL MODEL MAKERS MACHINISTS (MODEL MAKERS)

NEED 50 PEOPLE

Experienced — top wages. Excellent company benefits including profit sharing, free employee insurance. Plenty of overtime.

New modern air conditioned plant. Centex Industrial Park

Interviews 9 A.M. to 6 P.M. weekdays. 10 A.M. to noon Saturdays.

COURTESY MFG. CO.

1300 Pratt Blvd.
Elk Grove Village, Ill.
437-7500

SHIPPING CLERK

PERMANENT POSITION
Near N. W. and Union Stations.
40 hour week.
Good benefits. Top pay for top men.
CALL
CE 6-3309

MAN TO TRAIN

as chemical operator for container lining manufacturer. Excellent opportunity to grow with an expanding company.

Call KOLAR 827-4477
KERR CHEMICALS
1001 NORTH WEST HIGHWAY
DES PLAINES

AUTOMOBILE PORTERS
2 dependable alert men needed for busy auto dealer. Previous experience desirable. Excellent salary.
Call Mr. IRV BEHLING
869-5700
UNIVERSITY OLDSMOBILE
1012 CHICAGO, EVANSTON

MISCELLANEOUS Įvairūs Dalykai

RELAXACISOR

Standard model.
Like new. A buy at
\$150.00
743-8904
Aft. 3:30

FURNITURE AND FIXTURES

Rakandai ir Įrenginiai

PARDUODAMI

IS MODELINŲ NAMŲ BALDAI
30% iki 50% nuolaida. Galima pirkti dalimis ir išsimokėtina. Aptarnauja lietuviai.

SOUTHWEST FURNITURE CO.
6200 SO. WESTERN AVE.
TEL. GR 6-4421

Chicago's "studentai"

Praeitį trečiadienį CTA autobusai važiuojant su 20 keleiviais Ashland Ave. pietų link, prie Jackson bulvario ir autobusų sulipo Crane aukšt. mokykloms 43 studentai ir 19 studentų, kurie nieko nelaikę pradėjo terorizuoti keleivius, kurie autobuso langus atidarę ėmė šauktis pagalbos.

Konduktorius pamatęs pravažiuojant policijos automobilį davė signalą, pranešdamas, kad autobuse slyčia "nesukontroliuojama gauja". Policija autobusą nulydėjo į nuotadą. Bevežant vienas "studentas" pro langą išmetė į gatvę .38 kalibro revolverį. Nuovados kieme autobusą apsupo 35 policininkai ir visus "studentus" suvarė už grotų. Du vyrai ir dvi moterys nusiskundė, kad jie buvo gaujos sumušti ir apipiešti. Vienas nukentėjęs, Eliasis Jevguniev pasakė, kad vaikėzai beplėšdami iš kišenės jo piniginę su \$16, net jo kelnes nuplėšė. Jevguniev ir Roseles buvo sumušti, o dvi keleivės moterys apstumdytos ir joms ankiniukai atimti.

SKAITYK "NAUJENAS" — JOS TEIKIA GERIAUSIAS, TRISTINGIAUSIAS ŽINIAS

♦ Lietuvos Dukterų Draugija rengia senų rūbų išpardavimą (rummage sale), kuris įvyks lapkričio 5, 6 dienomis nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro Cardinal Mundelein salėje, 2306 West 69 gatvė.

Jums nereikalingus švairus dar vartotinus rūbus prašome pristatyti lapkričio 4 dieną, nuo 4 iki 8 val. vakaro į tą pačią salę. Dėl smulkesnių informacijų skambinti telef. HE 6-1722 arba 233-4345 arba RE 7-9057.

HELP WANTED — FEMALE

Darbininkų Reikia

GENERAL OFFICE

We are in need of a young lady to do a variety of office duties. Applicants should be able to type and be willing to learn Dictaphone. Must have pleasant phone voice.

EXCELLENT WORKING CONDITIONS AND MANY FRINGE BENEFITS.

CHICAGO 7-UP
BOTTLING CO.
4544 W. CARROLL AVE.,
CHICAGO, ILL.
CO 1-2222

REIKALINGA PATIKIMA MOTERIS

namų apyvokai. Nuolatinė diena savaitėje. Privalo susikalbėti angliskai. Geras susisiekiimas.
Morton Grove.
965-7161

TYPIST

Accurate typist to type checks and misc. reports in accounts payable department in modern Loop office. Good salary, profit sharing, and other benefits.

F. W. MEANS & COMPANY
Mr. CARLSON 372-3424

TYPIST — GENERAL OFFICE

Permanent position in new air conditioned office. Free hospitalization and other fringe benefits.
LEWIS SCREW CO.
4114 So. PEORIA
Mr. A M A D O
Tel. 254-4000

NIGHT SHIFT

Cashier and counter girl at Harris Trust & Savings, Canteen Corp.
Call AL NOWAKOWSKI
461-2073

CLERK - TYPIST

Please apply to:
FREDERICK POST CO.
333 W. LAKE ST.,
CHICAGO, ILL.
An Equal Opportunity Employer

BILLER - TYPIST

Excellent opportunity for right girl. Permanent position available with growing company in Northwest suburb. Excellent starting salary with many fringe benefits.
CHICAGO DISPLAY CO.
1301 Armitage Ave. Melrose Park
ES 9-8500 681-4340

REIKALINGA SAVISTOVI MOTERIS

vienai dienai savaitėje, pagrindinė namų ruošai, valymas, nuolatinis darbas. Puikus susisiekiimas.
685-4401

BRIDAL FITTER

FULL OR PART TIME
Good starting rate. Experience required. Gilmore's, Oak Park Ave., at Lake,
OAK PARK, ILL.
Tel. 383-2300.

SECRETARY

Young adult with excellent shorthand and typing skills needed for attractive law office. Must have some work experience. Excellent company benefits. Loop location.
FI 6-5750

PIKETUOS KARDINOLO CODY

Šį šeštadienį, spalio 25 d., nuo 9:30 ryto iki 12-tos val. vyks piketas prie kardinolo Cody arkidiecezijos, esančios 211 East Chicago Avenue. Visi kviečiami dalyvauti.

Asmenys, kurie neturi susisiekiimo priemonių, kviečiami pasinaudoti samdytais autobusuais, kurie iš Marquette Parko išvyks 8:30 val. nuo Dariaus - Girėno paminklo. Šie autobusai sustos Brighton Parke, prie 45-tos ir California Ave., ir Bridgeporte prie So. Halsted ir 35-tos gatvės.

Piketas reikalauja grąžinti Lietuvių šv. Kazimiero savininkams teises ir gerbti tradicijas. (Pr.)

♦ Tauragės Klubo Metinis Banketas įvyks lapkričio mėn. 15 dieną 7 val. vak. Marquette salėje, 6908 S. Western Avenue. Dėl vietų rezervavimo, bilietus galima įsigyti, skambinant šiuo tele.: GR 6-8417 arba 476-4228. (Pr.)

♦ Pardavimai Taverną, kvietiu visus buvusius mano kostumerius atsiveikimo proga apsilankyti į buvusią mano tavernę penktadienį, šeštadienį ar sekmadienį. Iki pasimatymo.
2659 West 43 gatvė

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE

Namai, Žemė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE

Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS, PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ŽEMAIS NUOSIMČIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAI

DEL VISU INFORMACIJŲ, KREPKITES Į

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

PLATUS PASIRINKIMAS NAMŲ PIRKIMUI

BUTŲ NUOMAVIMUI — NOTARIATAS — VERTIMAI

DRAUDIMO AGENTŲ PATARNAUJA VISAI DRAUDIMO REIKALAI

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — PProspect 8-2233

- NAMŲ IR BIZNŲ PIRKIMAS - PARDAVIMAS • NOTARIATAS
- PATVIRTINTI VERTIMAI • IMIGRACIJOS POPIERIAI
- PAJAMŲ MOKESČIAI — INCOME TAX.

LEONAS REAL ESTATE

2735 WEST 71st STREET TEL. 925-6015

PARDUODAMI 3 gretimi namai šiaurinėje Chicago daly, labai geroj vietoj, patogiomis sąlygom.

Teirautis telef. 334-7379 ar 927-2352.

HOME INSURANCE

Call: Frank Zopolis
3208 1/2 W. 95th St.
GA 4-8654

K. ERINGIS

CALIFORNIA SUPER SERVICE

Taisomi auto motorai, stabdžiai, tune-ups ir t. t.

4824 So. CALIFORNIA AVE.

CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

A. & L. INSURANCE & REALTY

A. LAURAITIS

INCOME TAX

4645 So. ASHLAND AVE.

LA 3-8775

(Currency Exchange įstaiga)

Pigūs automobilių draudimai.

APDRAUDŲ AGENTŲRA:

namų, automobilių gyvybės, sveikatos ir biznio. Patogios išsimokėjimo sąlygos.

J. BACEVIČIUS

6455 So. Kedzie Ave. PR 8-2233

LEO'S SINCLAIR SERVICE

Leonas Francus, Sav.

Stabdžiai, sankabos, transmisijos — (Standartinės ir Automatinės) ir motorų remontas. — Towing.

5759 So. WESTERN AVE.

Tel.: PR 8-9533

DAŽYMAS

Pigiai dažau kambarius, valau kilimus ir baldus.

I. RUDIS Tel. CL 4-1050

TERRA

Brangenybės, laikrodžiai, dovanos visoms progoms

3237 WEST 63rd ST., CHICAGO

Telef. 434-4660

AMERICAN TRAVEL SERVICE

WALTER RASK, prezidentas

9727 So. WESTERN AVE.,

Chicago, Ill. 60643. Tel. 238-9787

Pardavinėjame lėktuvų, laivų, traukinių bilietus ir paruošiamės kelionių dokumentus į visus pasaulio kraštus. Pildome aplikacijas tiems, kurie ateinančiais metais norėtų porą mėnesių praleisti Lietuvoje pas gimines.

A. TVERAS

LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBĖS

Pardavimas ir Taisyimas

2646 WEST 69th STREET

Tel.: REPUBLIC 7-1941

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

IR KITUS KRAŠTUS

P. NEDZINSKAS, 4065 Archer,

Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

RUDENIOP BE NAMŲ

PRIE FORD CITY 9 metų 5 1/2 kmh. gražus mūras, apie 40 pėdų lotas, šalia garažas. \$22,700.

STAI 4 BUTŲ puikus mūras Marquette Parke, 2 po 6 kamb. ir 2 mažesni butai. Naujas gazu šildymas. 3 auto mūrinis garažas. \$40,900.

JAUKI TAVERNA, 2 namai, geros pajamos. Brighton Parke. Įmokėti apie \$12,000.

MORINIS BUNGALOW Marquette Parke. Naujas gazu šildymas, garažas. \$18,200.

PAJAMŲ MŪRAS ant kampo, 2 butai, 6 ir 3 kamb. ir 2 auto garažas, naujas šildymas, negilus beismontas, arti ofiso. \$21,000.

2 BUTŲ GRAŽUS MORINIS, naujas gazu šildymas, garažas. Arti mūšų. \$27,900.

LOTAS 30 p. Marq. Parke. \$11,000.

Valdis Real Estate

2458 W. 69th St. Tel. RE 7-7200

Šimkus Real Estate

NOTARY, INCOME TAX SERVICE

4259 So. MAPLEWOOD AVENUE

Tel. CL 4-7450

Greitas ir tvarkingas visokiųjų nuo savybių pirkimas - pardavimas. Be to šioje kontoroje daromi ir lūdijami vertimai, užpildomi pilietybės prašymai, income tax ir įvairūs kitoki blaikai. Darbo val.: Kasdien 9—3 ir 5—8.

PERKAME, PARDUODAME, MAINOME įvairaus dydžio namus visur. Parūpiname paskolą, visokeriopą apraūdą, veikia notariatas.

NORVILA

REAL ESTATE AND BUILDERS

2658 WEST 69th STREET

Prospect 8-5454

DU PO KETURIUS, medinis ir garas.

Vienas butas su baldais, antras tuščias. 42 gatvė ir Rockwell. \$13,500. 5 KAMBARIŲ MORINIS pajamų bungalov. 3 kambariai rūsų. Centrinis šildymas gazu. 44 gatvė ir Maplewood. \$18,000. Tuščias butas. Raktai mūšų raštinėje.

ŠIMAITIS REALTY

INCOME TAX SERVICE

2737 W. 43rd STREET

Tel. CL 4-2390

BUILDERS AND CONTRACTORS

Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR

Irengiu naujus ir perstatau senus visų rūšių namo apšildymo pečius ir air-conditioning į naujus ir senus namus. Irengiu vandens boilerius ir stogų rinas (gutters). Darbas atliekamas greit, sąžiningai ir garantuotai. Apskaičiavimai nemokamai. Turis leidimus dirbti mieste ir užmiesčiuose.

Domas Žukauskas

HEATING & SHEET METAL

4444 So. Western Ave.,

CHICAGO, ILL. 60609

Tel.: VI 7-3447

A. ABALL ROOFING

Įkurta prieš 50 metų

VISOKIUS STOGUS, rinas ir nutekamuosius vamzdžius sutaisome arba naujus įdedame.

KAMINUS ISVALOME ir patalame. Nudažome namus ir lauko ir atliekame "tuckpointing" darbus. Esame įprastai